

REFERAT |KRS| Formannskapet (2011-2015) d. 10-09-2014

Mødedato Onsdag d. 10. september 2014 kl. 08:00

Mødested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Godkjenning av møteprotokoller fra formannskapetets møter 20.08.14 og 27.08.14.....	3
Oppdatering av finansreglementet.....	5
Svar på oversendelsesforslag fra Oppvekststyret 27.05.14 prøveprosjekt: Fritak fra karakter og eksam	12
Høringsuttalelse - godkjenning av ny privat skole, Kristiansand Friskole AS.....	18
Høringsuttalelse - Forslag til endring i Opplæringsloven §8-1 skolebytte i mobbesaker.....	22
Høring - Fritt behandlingsvalg i Spesialisthelsetjenesten.....	25
Høringsuttalelse til utredningsrapport om Norsk kulturråd.....	32
Stiftelsen Arkivet - uttalelse til revisjon av vedtekter.....	38
Fondsmodell for kunst i offentlige bygg og uterom - prinsippavklaring.....	41
Kommunedelplan for sykkeleक्सpressvei. Fastsettelse av planprogram.....	46

Punkt 82/14: Godkjenning av møteprotokoller fra formannskapets møter 20.08.14 og 27.08.14

Bilag

Protokoll Formannskapet 27.08.2014

Protokoll Formannskapet 20.08.2014.docx

Dato 28. august 2014
Saksnr.: 201400008-75
Saksbehandler Anne Lise Holand Aabø

Saksgang
Formannskapet

Møtedato
10.09.2014

Godkjenning av møteprotokoller fra formannskapets møter 20.08.14 og 27.08.14

Forslag til vedtak

1. Formannskapet godkjenner møteprotokoll fra formannskapets møte 20.08.14.
2. Formannskapet godkjenner møteprotokoll fra formannskapets møte 27.08.14.

Tor Sommerseth
Rådmann

Anne Lise Holand Aabø
Formannskapssekretær

Vedlegg:
Protokoll formannskapet 20.08.14
Protokoll formannskapet 27.08.14

Punkt 83/14: Oppdatering av finansreglementet

Bilag

Vedtak BYSTYR, 24092014, Sak 135/14, Oppdatering av finansreglementet

Forslag til nytt finansreglement, Kristiansand kommune.doc

Gjeldende finansreglement, Kristiansand kommune.doc

135-14.mp3

Dato 29. august 2014
Saksnr.: 201408597-1
Saksbehandler Dagfinn Øyulvstad

Saksgang
Formannskapet
Bystyret

Møtedato
10.09.2014
24.09.2014

Oppdatering av finansreglementet

Sammendrag

Kommunens gjeldende finansreglement ble vedtatt av bystyret den 10. november 2010. Finansreglementet skal vedtas minst én gang hver bystyreperiode. Det er nå behov for en oppdatering, blant annet når det gjelder langsiktige finansielle midler, det vil si energiverksfondet. Det foreslås en reduksjon i avkastningsmålet, nye aktivaklasser og endring i fordeling av aktiva. Det foreslås endring av plasseringsbestemmelser og flytting av ansvaret for tildeling av porteføljeforvaltning.

Forslag til vedtak

[Bystyret vedtar vedlagte forslag til finansreglement](#)

Tor Sommerseth
Rådmann

Terje Fjellvang
Økonomidirektør

Vedlegg:

- Forslag til nytt finansreglement
- Gjeldende finansreglement

Bakgrunn for saken

Kommunens gjeldende finansreglement ble vedtatt av bystyret den 10. november 2010. Finansreglementet skal vedtas minst én gang hver bystyreperiode, noe som fremgår av avsnitt 1.6 i reglementet og i forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning. Det er nå behov for en oppdatering av finansreglementet, blant annet når det gjelder langsiktige finansielle midler, det vil si energiverksfondet. Det foreslås en reduksjon i avkastningsmålet, nye aktivaklasser og endring i fordeling av aktiva. Det foreslås også endring av plasseringsbestemmelser og flytting av ansvaret for tildeling av porteføljeforvaltning.

Finansforskriften for kommunene er gitt med hjemmel i kommunelovens § 52, som sier:

- *Kommunestyret skal selv gi regler for kommunens finansforvaltning*
- *Kommuner skal forvalte sine midler slik at tilfredsstillende avkastning kan oppnås, uten at det innebærer vesentlig finansiell risiko og under hensyn til at kommunen skal ha midler til å dekke sine betalingsforpliktelser ved forfall.*

Bestemmelsene ovenfor i kommuneloven iverksettes gjennom kommunens finansreglement, som gir rammer og retningslinjer for kommunens finansforvaltning. I avsnitt 1.5 i finansreglementet fremgår det at bystyret gjennom reglementet skal ta stilling til hva som er tilfredsstillende avkastning og akseptabelt risikonivå for kommunens finansielle aktiva og passiva. Finansreglementet inneholder begrensninger som hindrer kommunen i å ta *vesentlig finansiell risiko*, jf. ordlyden i kommuneloven.

Finansforskriftens krav om eksternt kvalitetssikring

Det fremgår av § 5 i finansforskriften at en uavhengig instans med kunnskap om finansforvaltning skal vurdere om finansreglementet er i tråd med kommunelovens- og forskriftens regler. Kommunens eksterne rådgiver, Gabler Investment Consulting, er sentral i utarbeidelsen av reglementet og i de beregninger som ligger til grunn for forslag til strategi, som fremgår i det etterfølgende. Rådmannen legger til grunn at Gabler oppfyller forskriftens krav. Konsulenten har konsesjon fra Finanstilsynet til blant annet å yte investeringsrådgivning, og er uavhengig av både kommunen og i forhold til kapitalforvaltere.

Forslag til endringer i kommunens finansreglement

Nedenfor kommenteres de viktigste forslag til endringer i finansreglementet, gruppert etter hvor bestemmelsene er å finne i reglementet. Valg av strategi, som er en viktig beslutning for bystyret å ta, og som knytter seg til hvilket risikonivå som kan aksepteres, er skilt ut til slutt i saken.

Først en oppstilling av det viktigste.

- Langsiktig avkastningsmål, innføring av nominelt mål, bufferfond
- Kommunalutvalget, flytting av ansvar for porteføljetildeling
- Plasseringsbestemmelser
- Etske retningslinjer
- «Strategisk aktivafordeling», dvs. valg av andel aksjer i forhold til renter og fordeling mellom de ulike aktivaklassene
- Nye aktivaklasser
- Kortsiktig akseptabel risiko

Langsiktige finansielle midler/ energiverksfondet (avsnitt 1.3.2)

Det gjeldende finansreglementet inneholder et avkastningsmål definert som en årlig realverdistigning med minst 3,5 % sett over en tiårs periode. Porteføljeforvaltningen i

energiverksfondet har siden starten i oktober 2003 gitt en årlig avkastning på 4,5 %. Med en inflasjon på rundt 1,8 %, gir dette en realavkastning på 2,7 %, noe som er under avkastningsmålet.

Porteføljens referanseindeks har i samme periode kun en marginalt bedre avkastning enn energiverksfondet. I lys av dette ser det ut til at avkastningsmålet har vært litt for høyt. Til sammenligning kan det nevnes at Statens Pensjonsfond Utland med 60 % aksjer har problemer med å oppnå sitt avkastningsmål, som er en realavkastning på 4,0 %. Lave renter legger et press på forventet avkastning i alle aktivaklasser.

Det foreslås å gå bort i fra realavkastningsmål og heller innføre nominelt avkastningsmål. Det er å foretrekke da man dermed står fritt til å velge hvilken inflator som ønskes benyttet, eksempelvis kommunal/statlig inflator. I forslag til finansreglement opprettholdes inntil videre konsumprisindeksen (SSB), for årlig inflasjonsjustering av energiverksfondet.

I gjeldende finansreglement er det lagt til grunn en forventet årlig prisstigning på ca 2,1 % (konsumprisindeksen). Nominell forventet årlig avkastning er dermed 5,6 % i og med målsettingen om realavkastning på 3,5 % nevnt ovenfor. Oppdaterte beregninger fra vår eksterne rådgiver viser imidlertid at med dagens strategi lagt til grunn, ligger forventet årlig avkastning på 5,0 %.

Rådmannen foreslår i denne saken at det fastsettes et avkastningsmål på 5,3 % p.a., som et langsiktig gjennomsnitt over 10 år. Dette valget henger nøye sammen med valg av risikonivå. Se avsnittet «Valg av strategi» til slutt i saken.

Bufferfond og håndtering av årlig avkastning (også i avsnitt 1.3.2)

Formuleringene under avsnittet «Årlig avkastning» i reglementet foreslås tilpasset i tråd med hva som har vært praksis siden 2012, da et bufferfond ble etablert. Dette dreier seg om at det regnskapsmessige fondet skal være investert sammen med kommunens løpende kortsiktige likviditet, og ikke på samme måte som energiverksfondet. Dette for å unngå at det tas samme risiko som energiverksfondet. Det holdes utenfor energiverksfondets portefølje også mht. rapportering.

Kommunalutvalgets ansvar (avsnitt 2.2)

Ansvar med å tildele porteføljevaltning til eksterne forvaltere foreslås flyttet fra politisk til administrativt nivå, dvs. inn under rådmannens ansvar. Dette for å få en mer hensiktsmessig beslutningsstruktur, som også vil medføre en raskere gjennomføring av fremtidige endringer i mandatene, noe som vil legge til rette for en god kapitalforvaltning.

Anledningen til å ta opp valutalån er tatt bort, da det ikke er utsikter til at dette vil bli benyttet.

Pengemarkedsfond (avsnitt 3.2.3)

Kredittdurasjon for pengemarkedsfond foreslås endret fra 6 måneder til 1,5 år. Dette for en tilpasning til dagens interbankmarked. Endringen medfører en veldig begrenset risikoøkning.

Plasseringsbestemmelser for langsiktige finansielle midler (kapittel 4)

For dette kapitlet foreslås det relativt omfattende endringer som i stor grad gjelder struktur i finansreglementet og kommenteres ikke nærmere. Det er blant annet fjernet uaktuelle bestemmelser vedrørende taktisk aktivafordeling, mens rebalansering av porteføljen flyttes til strategidel.

Etiske retningslinjer (avsnitt 4.8)

Det er kun foretatt mindre justeringer i de etiske retningslinjene i finansreglementet i forhold til gjeldende strategi. Følgende bestemmelse fremgår av forslaget:

Det skal ikke foretas direkte plasseringer i aksjer eller rentebærende papirer som kan antas å skade kommunens omdømme, herunder i selskap som har produksjon eller

salg av helse- og miljøskadelige produkter, for eksempel krigsmateriell, tobakk- og alkoholvarer som sin hovedbeskjeftigelse, pornoindustri eller selskap som utnytter barnearbeid eller på annen måte bryter menneskerettighetene eller som bidrar til alvorlige miljøødeleggelser. I forvaltningen skal det så langt som råd er tas etiske hensyn. Det skal vektlegges ved valg av kapitalforvaltere at man har et aktivt forhold til etikk.

Her er hva vår eksterne rådgiver Gabler selv skriver i et notat:

«Ordlyden er noe endret i reglementsforslaget. Det er blant annet tatt inn en linje om at det i forvaltningen skal, så langt som er råd, tas etiske hensyn, i tillegg til at et aktivt forhold til etikk skal vektlegges ved valg av kapitalforvaltere.

Vi mener den foreslåtte ordlyden i kapittel 4.8 dekker etisk forvaltning på en god måte, og det er også en ordlyd som går igjen hos flere av våre kommunekunder.

Når vi tar inn bestemmelsen om at det skal så langt som råd er tas etiske hensyn, er det med den erkjennelse at etikk er et svært vanskelig felt å være 100 % kategorisk på. Etikk er et tema hvor det alltid vil være gråsoner. Kommunen bør imidlertid etterstrebe en etisk forvaltning, men det vil alltid kunne dukke opp ny informasjon som gjør at synet på hvorvidt et selskap er etisk riktig å eie eller ei endres.

Det er ønskelig med kapitalforvaltere som har et aktivt forhold til etikk, og som eksempelvis følger Statens Pensjonsfond Utlands ekskluderingsliste. Man åpner med dette opp for å kunne kombinere god forvaltning og en god og aktiv tilnærming til etikk. Dette er spesielt viktig når man går ut globalt. I Norge er Staten eier i de største børsnoterte selskapene gjennom Næringsdepartementet og vi mener dette er et godt nok argument til å ikke operere med en negativ screeningliste for norske børsnoterte aksjer. Dersom Staten er eier, bør også kommuner [kunne] være eiere.»

Valg av strategi

Nedenfor vises strategiske normalposisjoner og tillatte avviksrammer for de ulike aktivklassene i energiverksfondets portefølje. «Strategi» er den foreslåtte langsiktige fordeling.

Gjeldende strategi

Aktivklasser	Min	Strategi	Maks
Renter	70 %	80 %	90 %
Norske omløpsobligasjoner	36 %	40 %	44 %
Globale omløpsobligasjoner	0 %	0 %	0 %
Anleggsobligasjoner	26 %	30 %	34 %
Pengemarked, bank	8 %	10 %	12 %
Aksjer	13,5 %	20 %	26,5 %
Norske aksjer	4 %	6,5 %	9 %
Gobale aksjer	9,5 %	13,5 %	17,5 %
Aksjer i fremvoksende markeder	0 %	0 %	0 %

Forslag til ny strategi

Aktivklasser	Min	Strategi	Maks
Renter	60 %	80 %	100 %
Norske omløpsobligasjoner	35 %	40 %	45 %
Globale omløpsobligasjoner	15 %	20 %	25 %
Anleggsobligasjoner	10 %	20 %	26 %
Pengemarked, bank	0 %	0 %	5 %
Aksjer	11 %	20 %	29 %
Norske aksjer	2 %	4 %	6 %
Gobale aksjer	9 %	14 %	19 %
Aksjer i fremvoksende markeder	0 %	2 %	4 %

Som en kan se av forslag til ny strategi opprettholdes 20 % aksjer som tidligere, men med en annen sammensetning. Tilsvarende har Renter samme andel på 80 %, men også med en annen sammensetning.

Det foreslås å ta inn globale omløpsobligasjoner som en ny aktivklasse i porteføljen. Andelen utgjør 20 %. En viktig grunn er at man får diversifisert bort risiko ved fordeling på flere utstedere og man oppnår mindre eksponering direkte og indirekte mot oljesektoren, som er stor i det norske markedet.

Aksjer i fremvoksende markeder er også tatt med i forslag til ny strategi med en andel på 2 %. Dette for å oppnå en best mulig gjenspeiling av disse markedenes vektning i referanseindeksen, som er omtrent 15 %, for derved å unngå et taktisk veddemål. Disse regionene forventes å være betydningsfulle i fremtidig global økonomisk vekst.

Anleggsobligasjoner foreslås redusert til 20 % i ny strategi, grunnet dagens lave rentenivå og utsiktene til lavt rentenivå fremover. Hvert nye kjøp av verdipapirer her vil være til en lavere rente enn gjennomsnittlig forrentning i dagens portefølje. Dagens portefølje gir imidlertid en

høy løpende rente relativt sett, noe som er årsak til at anleggsobligasjoner ikke fjernes helt. Minimumsnivået er satt lavt (10 %) for å gi rom for videre reduksjon etter hvert som papirene går ut ved forfall.

Pengemarked er foreslått redusert til null, da det ikke er et likviditetsbehov for denne aktivaklassen.

Som nevnt tidligere i denne saken vil en med dagens strategi, og oppdaterte beregninger, kunne forvente en langsiktig årlig avkastning på 5,0 %. Ovennevnte endringer i forslag til ny strategi må anses som relativt moderate, men medfører at forventet avkastning øker til 5,3 % i forhold til dette. Det nye avkastningsmålet er omtalt tidligere i saken.

Hvor mye betyr denne økningen i kroner? Med en porteføljeværdi på omtrent 670 mill kr, utgjør 0,3 % en økning på omtrent 2 mill kr. I forhold til gjeldende finansreglement, hvor forventet avkastning er på (implisitt) 5,6 %, innebærer nytt forslag en reduksjon med samme beløp, dvs. ca 2 mill kr.

Det kortsiktige risikonivået får en marginal økning i forslaget til ny strategi. Kortsiktig risiko er definert som hvor mye kommunen kan tape ett enkelt år («value at risk»). Forslaget innebærer at med en sannsynlighet på 95 %, skal porteføljen ikke ha en lavere avkastning enn -1,2 % over en 12-måneders periode. Unntak herfra kan statistisk påregnes i ett av 20 år. Med gjeldende strategi uendret, beregnes den kortsiktige risiko til -1,1 %.

Pr. 01.01.2014 er det avsatt 21,7 mill kr til eget bufferfond. Størrelsen på dette fondet, og øvrige reserver i form av disposisjonsfond, har betydning for kommunens risikobærende evne. Forslag til strategi tar hensyn til at kommunen har en begrenset evne til å ta risiko.

Punkt 84/14: Svar på oversendelsesforslag fra Oppvekststyret 27.05.14 prøveprosjekt: Fritak fra karakter og eksamen i sidemål

Bilag

Vedtak OPPVEK, 26082014, Sak 31/14, Svar på oversendelsesforslag fra Oppvekststyret 27.05.14 prøveprosjekt: Fritak fra karakter og eksamen i sidemål

Anke sak 31 14.pdf

Høring om Oppvekststyrets oversendelsesforslag om prøveordning med fritak for vurdering og eksamen i sidemål.pdf

Dato 4. august 2014
Saksnr.: 201400115-27
Saksbehandler Roy Wiken

Saksgang
Oppvekststyret

Møtedato
26.08.2014

Svar på oversendelsesforslag fra Oppvekststyret 27.05.14 prøveprosjekt: Fritak fra karakter og eksamen i sidemål

Sammendrag

I forbindelse med Oppvekststyre møte 27.05.14 ble følgende oversendelses forslag vedtatt:

«Kristiansand kommune vurderer å søke UDIR om et treårig prøveprosjekt der ungdomsskoleelever i Kristiansandsskolen kan velge å ha fritak for karakter og eksamen i sidemål. Elevene skal følge vanlig undervisning i faget. Dette er ment som et av tiltakene for å forebygge at elever dropper ut av videregående skole. Dette er også i samsvar med tiltakene i regionplanen, hvor Kristiansand forplikter seg til å forbedre overgangene mellom de ulike nivåene i læringsløpet, slik at flere fullfører.» (5/4).

I denne saken ber Oppvekstdirektøren Oppvekststyret ta stilling til om oversendelsesforslaget skal sendes på høring i tråd med forslag til høringsbrev(vedlegg).

Forslag til vedtak

1. Vedlagte høringsbrev sendes på høring til aktuelle høringsinstanser

Arild Rekve
Oppvekstdirektør

Roy Wiken
Rådgiver

Vedlegg: Forslag til høringsbrev

Bakgrunn for saken

I forbindelse med Oppvekststyre møte 27.05.14 ble følgende oversendelses forslag vedtatt:

«Kristiansand kommune vurderer å søke UDIR om et treårig prøveprosjekt der ungdomsskoleelever i Kristiansandsskolen kan velge å ha fritak for karakter og eksamen i sidemål. Elevene skal følge vanlig undervisning i faget. Dette er ment som et av tiltakene for å forebygge at elever dropper ut av videregående skole. Dette er også i samsvar med tiltakene i regionplanen, hvor Kristiansand forplikter seg til å forbedre overgangene mellom de ulike nivåene i læringsløpet, slik at flere fullfører.» (5/4)

I denne saken ønsker vi å konkretisere administrasjonens tolkning av oversendelsesforslaget, samt gi en redegjørelse i forhold til krav som må oppfylles for å søke om og eventuelt iverksette et prøveprosjekt, hvor det må avvikes fra gjeldende lovverk.

Et krav som stilles til forsøksordninger er at berørte grupper/skolens organer skal uttale seg om de støtter søknaden. Oppvekstdirektøren finner det derfor riktig at Oppvekststyret tar stilling til grunnlaget som sendes på høring. Vedlagt denne saken ligger et forslag til høringsbrev som vi ber Oppvekststyret vurdere.

Søknaden om forsøksordning vil deretter fremlegges for Oppvekststyret og Formannskapet før den sendes til Udir.

Krav som må oppfylles ved søknad om forsøksordninger jf. Udir-3-2013 Forsøk etter opplæringsloven § 1-4

Departementet kan etter søknad fra kommunen eller fylkeskommunen gi løyve til at det blir gjort avvik fra lova og forskriftene etter lova i samband med tidsavgrensa pedagogiske eller organisatoriske forsøk.

Forsøkshjemmelen gjelder i utgangspunktet alle bestemmelsene i opplæringsloven og alle forskriftsbestemmelsene som er gitt med hjemmel i opplæringsloven. Det vil imidlertid ikke bli innvilget forsøk som kan innebære inngrep i enkeltindividets grunnleggende rettigheter og plikter, eller som vil kunne stride mot Norges folkerettslige forpliktelser.

Rammer for lokalt initiert forsøk

Utdanningsdirektoratet kan velge å innvilge lokalt initierte forsøk etter § 1-4 dersom følgende vilkår er oppfylt:

- *Det foreligger en søknad til Utdanningsdirektoratet fra kommunen eller fylkeskommunen om forsøk. Den enkelte skole kan ikke sende søknaden direkte til Utdanningsdirektoratet.*

- *Forsøket er av pedagogisk og/eller organisatorisk art.*

- *Forsøket berører ikke de mest grunnleggende rettighetene elevene, lærlingene og de voksne deltakerne har.*

- *Forsøket er tidsavgrenset.*

- *Det er utarbeidet en plan for evaluering av forsøket. Etter at forsøket er gjennomført skal det sendes en rapport til Utdanningsdirektoratet.*

- *Forsøket er drøftet med lærerorganisasjonene på den enkelte skole og lærerorganisasjonene på kommune- eller fylkesnivå.*

- *Det er rimelig grunn til å anta at forsøket totalt sett vil kunne føre til en opplæring som er bedre for elevene.*

- *Skoleeier vil informere foreldre, elever, lærlinger og/eller de voksne deltakerne om konsekvensene av å delta i forsøket.*

Hva må fremgå av søknaden?

Følgende informasjon må fremgå av søknaden

- forsøkets mål og hensikt
- hva skoleeier ønsker å prøve ut
- hvilken bestemmelse i opplæringsloven eller tilhørende forskrift forsøket vil innebære et avvik fra
- begrunnede behov for avvik fra lov og/eller forskrift
- fremdriftsplan og når forsøket er ment å pågå
- hvorvidt berørte grupper/skolens organer for brukermedvirkning støtter søknaden om forsøk eller ikke
- eventuelle samarbeidspartnere og eventuelle veiledningsressurser
- protokoller fra drøftinger med lærerorganisasjonene på den enkelte skole og lærerorganisasjonene på kommune- eller fylkesnivå
- plan for evaluering av forsøket (skolebasert, kommunebasert og/eller eksternt basert)

I det enkelte tilfelle kan det være behov for ytterligere opplysninger.

Lovgrunnlag som det evt. må søkes avvik fra

§ 3-1. Rett til vurdering

Elevar i offentlig grunnskoleopplæring og elevar, lærlingar og lære kandidat ar i offentlig vidaregåande opplæring har rett til vurdering etter reglane i dette kapitlet. Retten til vurdering inneber både ein rett til undervegsvurdering og sluttvurdering og ein rett til dokumentasjon av opplæringa.

Skoleeigar har ansvaret for at eleven, lærlingen eller lære kandidaten sin rett til vurdering blir oppfylt, jf. opplæringslova § 13-10 første ledd. Ved opplæring i bedrift er det lære bedrifta som oppfyller lærlingen og lære kandidaten sin rett til vurdering.

Forskrift til OL § 3-13. Halvårsvurdering i fag for elevar

Halvårsvurdering i fag er ein del av undervegsvurderinga og skal syne kompetansen til eleven i forhold til kompetansemåla i læreplanverket. Ho skal også gi rettleiing om korleis eleven kan auke kompetansen sin i faget.

Det skal bli gitt halvårsvurdering utan karakter gjennom heile grunnopplæringa.

Frå 8. årstrinnet skal eleven ha halvårsvurdering utan karakter og halvårsvurdering med karakter. Halvårsvurderinga med karakter skal gi uttrykk for den kompetansen eleven har nådd ut frå det som er forventa på tidspunktet for vurderinga.

Forskrift til OL § 3-17. Sluttvurdering i fag

Sluttvurderinga skal gi informasjon om kompetansen til eleven, lærlingen og lære kandidaten ved avslutninga av opplæringa i fag i læreplanverket, jf. § 3-3.

Sluttvurderingar i grunnskolen er standpunktkarakterar og eksamenskarakterar.

Gjeldende fritaksregler for vurdering med karakter i sidemål

§ 3-22. Fritak frå vurdering med karakter i skriftleg sidemål

Elevar som har hatt rett til særskild språkopplæring på 8., 9. eller 10. årstrinn i grunnskolen eller på Vg1, Vg2 eller Vg3 i vidaregåande opplæring, kan få fritak frå vurdering med karakter i skriftleg sidemål.

Når ein elev i grunnskolen og vidaregåande opplæring får opplæring etter individuell opplæringsplan, avgjer foreldra eller eleven om eleven skal ha vurdering med karakter i skriftleg sidemål. Valretten gjeld berre dersom enkeltvedtaket om spesialundervisning omfattar skriftleg sidemål.

Elevar i heile grunnopplæringa og privatistar i vidaregåande opplæring har også rett til fritak frå vurdering med karakter i skriftleg sidemål dersom dei:

- a) på grunn av sjukdom, skade eller dysfunksjon som er diagnostisert av ein sakkunnig, har problem med å greie begge målforma*
- b) ikkje har gjennomgått ungdomstrinnet i norsk grunnskole*
- c) fylte vilkåra for fritak frå opplæring eller vurdering i skriftleg sidemål i grunnskolen, men på grunn av dokumentert saksbehandlingsfeil likevel ikkje fekk fritak.*

Skoleeigaren skal stryke standpunktkarakter eller eksamenskarakter i skriftleg sidemål dersom en elev eller privatist som har fått innvilga fritak frå vurdering med karakter etter denne føresegna, likevel har fått vurdering i skriftleg sidemål.

Tolkning av forslaget, hva skal det søkes om?

I forslaget ber Oppvekststyret om at det skal søkes om et prøveprosjekt med valgfri vurdering med karakter i sidemål, underveisvurdering med karakter - terminkarakterer, standpunktvurdering og eksamens vurdering.

Dette betyr at elevene skal følge opplæringen, men ikke få vurdering med karakter, heller ikke skrive nynorsk

Den pedagogiske begrunnelsen/målet som er formulert i vedtaket

Dette er ment som et av tiltakene for å forebygge at elever dropper ut av videregående skole. Dette er også i samsvar med tiltakene i regionplanen, hvor Kristiansand forplikter seg til å forbedre overgangene mellom de ulike nivåene i læringsløpet, slik at flere fullfører.

Implikasjoner av fritak for vurdering med karakter i sidemål

Elevene får ikke vurdering med karakter i sidemål på sitt vitnemål. Dette må avklares i forhold til poengberegning av grunnskolepoeng, som igjen er grunnlag for opptak til vgs.

En slik ordning må innføres ved at den tilbys 8.trinn og dermed i løpet av en treårs periode vil være gjennomført for et kull med elever. Ordningen kan ikke reverseres i prøveperioden uten at det får konsekvenser for elevene.

Det går ikke frem av forslaget om forsøket skal gjelde alle skoler, eller om ordningen skal prøves ut på noen utvalgte skoler. Hvis ordningen gjelder alle ungdomsskoleelever i Kristiansand vil den gjelde ca. 1000 elever. Skal ordningen gjelde for alle skoler uavhengig ønske om å delta i ordningen, eller skal kun skoler som ønsker å delta i forsøksordningen delta. Oppvekstdirektøren mener ordningen bør gjelde alle u- skolene og at det bør ligge som en forutsetning i en evt. søknad.

Krav til prosess

Jf. Rundskriv fra Udir må forslaget om en forsøksordning ut på høring til de ulike aktørene i skolen, resultatet må legges ved en evt. søknad. Slik vi vurderer det bør også Fylkeskommunen som eier av vgs uttale seg i saken, dette for å belyse problemstillinger som kan dukke opp i vgs som resultat av ordningen.

Det vil også være krav om en plan for evaluering av ordningen som må inngå i en evt. søknad.

Iverksettelse – tidslinje – hvis godkjenning

Fremdriftsplan for innføring av ordningen kan legges etter at søknaden er behandlet av Udir.

Historikk - finnes det eksempelsaker fra andre kommuner?

Revetal Ungdomsskole i Vestfold gjennomførte et treårig prøveprosjekt med fritak for skriftlig sidemål og skriftlig avgangsprøve i sidemål i 3 år fra og med skoleåret 2002/2005. Prøveordningen er avsluttet, og elevene får nå vurdering med karakter i sidemål.

Punkt 85/14: Høringsuttalelse - godkjenning av ny privat skole, Kristiansand Friskole AS

Bilag

Vedtak OPPVEK, 26082014, Sak 33/14, Høringsuttalelse - godkjenning av ny privat skole, Kristiansand Friskole AS

Vedtak OPPVEK, 17062014, Sak 28/14, Høringsuttalelse – Godkjenning av ny privat skole, Kristiansand Friskole AS

Høringsuttalelse – Godkjenning av ny privat skole, Kristiansand Friskole AS

Søknad.docx 15373444_1_1.pdf

Dato 11. august 2014
Saksnr.: 201405410-6
Saksbehandler Svein T. Kvernes

Saksgang
Oppvekststyret
Formannskapet

Møtedato
26.08.2014
03.09.2014

Høringsuttalelse - godkjenning av ny privat skole, Kristiansand Friskole AS

Sammendrag

Kristiansand Friskole søker om godkjenning etter privatskoleloven.

Saken ble behandlet i Oppvekststyret 17. juni 2014, men ble utsatt på grunn av at elevtallet ble oppjustert fra 60 til 180 elever rett før politisk behandling. Oppvekststyret ønsket en ny og grundigere utredning av konsekvensene for kommunen.

På generelt grunnlag beregnes det at hver elev i privatskole gir kommunen en merutgift på mellom 30 og 35.000 kr/år. I tillegg vil normalt utgiftene til spesialundervisning være høyere.

Etableringen vurderes ellers å kunne ha konsekvenser, særlig for den minste ungdomsskolen Lindebøskauen, avhengig av hvor elevene rekrutteres fra.

Rådmannen finner ut fra tidligere praksis at ulempene ikke er så vesentlige at søknaden ikke kan anbefales, men finner på generelt grunnlag grunn til å påpeke de økonomiske konsekvensene privatskoleetableringer har for kommunen.

Forslag til vedtak

1. Kristiansand kommune avgir uttalelse i tråd med rådmannens anbefaling og kommentarer i saken.

Tor Sommerseth
Rådmann

Arild Rekve
Oppvekstdirektør

Vedlegg:
Saken fra 17.06.14
Høringsbrev fra UDIR
Søknad fra Kristiansand Friskole AS

Bakgrunn for saken

Kristiansand Friskole søker om godkjenning etter privatskoleloven.

I den opprinnelige søknaden var det angitt at skolen søkte om godkjenning for 60 elever på 8.-10. trinn og at selskapet tenkte en etablering i Vågsbygd.

På denne bakgrunn utarbeidet administrasjonen et forslag til høringsuttalelse til behandling i Oppvekststyret 17. juni.

Søker kontaktet administrasjonen etter at saksinnstillingen forelå, og opplyste om at det søkes for 180 elever, ikke 80. På grunn av dette utsatte Oppvekststyret saken og ba om en nærmere utredning av konsekvensene.

Oppvekstdirektøren har for øvrig fått bekreftelse fra Utdanningsdirektoratet at søknaden gjelder 180 elever og fristen for kommunen til å uttale seg er utsatt til 07.09.14.

Fakta om skolen/søknaden:

Skolen søker om godkjenning av 8. -10- årstrinn og for inntil 180 elever. Det fremgår av søknaden at skolen skal ligge i Kristiansand kommune. Det opplyses i søknaden at selskapet er på leting etter egnede lokaler i Vågsbygd. Skolen ønsker å drive sin virksomhet på religiøst grunnlag, jf. privatskoleloven § 2-1,2.ledd bokstav a.

Vertskommunen skal høres før det fattes vedtak om godkjenning av en privat skole.

Kommunen skal uttale seg om hvilke konsekvenser en etablering av en privat skole har for kommunen. Departementet fatter vedtak i forhold til søknaden.

For å få godkjenning må skolene drive sin virksomhet på følgende grunnlag:

- a) religiøst
- b) anerkjent pedagogisk retning
- c) internasjonalt
- d) særskilt tilrettelagt videregående opplæring i kombinasjon med toppidrett
- e) norsk grunnskoleopplæring i utlandet
- f) særskilt tilrettelagt opplæring for funksjonshemmede.

Konsekvenser for Kristiansand kommune ved etablering av Kristiansand Friskole.

Andel elever i privatskoler

Kristiansand kommune har ca 300 elever (3%) i privatskoler. Tallet har vært relativt stabilt i mange år.

I 2012 fikk Oasen skole Øst AS godkjenning for 350 elever på 1.-10 trinn. Skolen er ikke etablert enda.

Med en ny etablering av 180 plasser, vil det da til sammen kunne bli ca 800 elever (ca 8%) i private skoler i Kristiansand. I ASSS-kommunene går ca 4% av elevene i gjennomsnitt i private skoler (fra 0-8%).

Struktur

Selv om de private skolene rekrutterer fra hele byen, vil det likevel være grunn til å anta at skolens geografiske plassering vil ha en viss betydning for hvor elevene kommer fra.

Derfor er det særlig konsekvensene for skolene i Vågsbygd som er vurdert.

Inneværende skoleår går det til sammen ca 930 elever på ungdomstrinnet, fordelt slik:

Møvig 278

Karuss 248

Fiskå 239

Lindebøskauen 168

Elevtallet ventes å stige til ca 1000 de neste 10 år.

Lindebøskauen er en av kommunens minste ungdomsskoler. Skolens økonomiske grunnlag er allerede i minste laget for å kunne opprettholde en forsvarlig drift. Dette gjør at skolen har utfordringer med å drive innenfor de økonomiske rammene, og ha tilstrekkelig ressurser til å oppfylle kravet til de funksjoner og fagtilbud en ungdomsskole bør ha.

Dersom mange elever i dette området velger privat skole, må skolens framtid vurderes eller subsidieres ekstra for at ikke situasjonen forringes ytterligere. Skolen ble for øvrig i 2008 utvidet og rehabilitert for nærmere 70 mill kr.

Det er ellers ikke mulig å ta hensyn til elever i private skoler, med noen få systematiske unntak, i prognoser og dimensjonering av kapasitet i det enkelte området. Derfor kan dette ikke tas inn som en faktor i strukturvurderinger – vi kan ikke vite hvor elevene kommer fra og heller ikke hvor mange som vil velge private alternativ.

Økonomi

Etableringen av en ny privatskole vil gi kommunen noen merutgifter som fordeler seg på følgende utgiftsposter:

Trekk i kommunens rammetildeling fra staten for elever i privatskoler.

Kommunen trekkes mer enn det vi gir i elevsats gjennom tildelingsmodellen og det vi reelt «sparer» ved å ha færre elever. Det vil si at kommunens kostnader ikke kan reduseres tilsvarende rammetrekket. Statens trekk i 2012 var kr. 78.100 pr.elev som går i private skoler, mens utgiften kommunen kan redusere med er ca kr. 50.000 pr. elev på ungdomstrinnet (tilsvarende kompensasjons-/demografimodellen rådmannen bruker i forhold til skolesektoren).

Differansen på ca 28.000 kr pr elev må i praksis håndteres som en merutgift for kommunen.

Spesialundervisning.

Kommunen er, til tross for trekk i rammetilskuddet, forpliktet til å finansiere spesialundervisning for de elever som får sakkyndig vurdering i privatskoler. Det er vanskelig å samordne timerressursen for kommunen på private skoler tilsvarende det som kan pålegges på egne skoler. Det er ikke mulig å anslå merkostnadene, fordi dette dreier seg om individuelle forhold og omfanget vil variere, men det medfører åpenbart høyere utgifter enn om elevene hadde gått i kommunale skoler.

Skoleskyss.

Det blir økte transportkostnader idet flere elever vil ha krav på skoleskyss enn hvis de gikk på nærskolen.

Ca 7% av kommunenes ungdomstrinnselever har i dag skoleskyss. Tilsvarende andel på privatskolene i Kristiansand er ca 60%. Snittkostnaden for en skysselev på ungdomstrinnet pr år er ca 8.000 kr.

Legges dette til grunn, vil hver nye elev i privatskoler utgjøre en merkostnad på ca 4.200 kr pr år i skyss.

Oppsummert økonomi

Våre beregninger viser, med gitte forutsetninger, at en elev i privatskole gir kommunen en merutgift på mellom 30.-35.000 kr i året i forhold til om eleven går i kommunal skole. I tillegg kommer merutgifter knyttet til spesialundervisning som ikke er mulig å beregne.

Ut fra disse forutsetningene vil eksempelvis 100 nye elever i privatskole gi kommunen en merutgift på 3-5 mill kr.

Rådmannens anbefaling til uttalelse fra kommunen :

Rådmannen har ikke så vesentlige innvendinger i forhold til konsekvensene av etablering av Kristiansand Friskole at søknaden ikke kan anbefales.

Kristiansand kommune finner imidlertid grunn til å påpeke at kommunen får merutgifter som følge av at trekket i rammetilskuddet for elever i private skoler er vesentlig høyere enn den faktiske besparelsen kommunen får. Utgifter til skyss og spesialundervisning vil være høyere enn om elevene hadde gått i kommunale skoler.

Det foreligger i tillegg til denne søknaden en godkjenning av Oasen skole Øst i Kristiansand for 350 elever.

Godkjennes Kristiansand Friskole AS og elevplassene fylles, vil Kristiansand få en betydelig andel (ca 8%) av elevene i privatskoler.

Skolen søkes forøvrig lokalisert i et område der kommunen har en bekymring for elevgrunnlaget til en av kommunens minste ungdomsskoler.

Punkt 86/14: Høringsuttalelse - Forslag til endring i Opplæringsloven §8-1 skolebytte i mobbesaker

Bilag

Vedtak OPPVEK, 26082014, Sak 32/14, Høringsuttalelse - Forslag til endring i Opplæringsloven §8-1 skolebytte i mobbesaker

Dato 4. august 2014
Saksnr.: 201406519-2
Saksbehandler Roy Wiken

Saksgang
Oppvekststyret
Formannskapet

Møtedato
26.08.2014
03.09.2014

Høringsuttalelse - Forslag til endring i Opplæringsloven § 8-1 skolebytte i mobbesaker

Sammendrag

Kunnskapsdepartementet har lagt frem et høringsnotat med forslag til endringer i lov 17. juli 1998 nr 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) og lov 4. juli 2003 nr 84 om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova).

Forslaget går ut på å presisere at opplæringsloven § 8-1 fjerde ledd og privatskoleloven § 3-3 første ledd, om flytting av en elev til en annen skole enn den eleven går på, kan anvendes i mobbesaker. Oppvekstdirektøren støtter denne presiseringen

Forslag til vedtak

1. Kristiansand kommune støtter forslaget om en presisering av § 8-1fjerde ledd i Opplæringsloven. Forslaget fører ikke til en realitetsmessig endring av loven, men er en presisering.

Tor Sommerseth
Rådmann

Arild Rekve
Oppvekstdirektør

Vedlegg:
Ingen vedlegg

Bakgrunn for saken

Kunnskapsdepartementet legger her frem et høringsnotat med forslag til endringer i lov 17. juli 1998 nr 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) og lov 4. juli 2003 nr 84 om private skolar med rett til statstilskot (privatskolelova).

Forslaget går ut på å presisere at opplæringsloven § 8-1 fjerde ledd og privatskoleloven § 3-3 første ledd, om flytting av en elev til en annen skole enn den eleven går på, kan anvendes i mobbesaker.

Departementet foreslår et nytt punktum i opplæringsloven § 8-1 fjerde ledd som presiserer at en elev som mobber, kan flyttes til en annen skole. Dette er en presisering av gjeldende rett.

Gjeldende lovtekst

Opplæringsloven § 8-1 fjerde ledd

Når omsynet til dei andre elevane tilseier det, kan ein elev i særlege tilfelle flyttast til ein annan skole enn den skolen eleven har rett til å gå på etter første leddet. Før det blir gjort vedtak om å flytte ein elev, skal ein ha prøvd andre tiltak. Når det er nødvendig, kan eleven flyttast til ein skole utanfor kommunen, men ikkje slik at eleven må flytte ut av heimen eller at skoleskyssen blir uforsvarelg 1 lang.

Forslag til ny lovtekst

Opplæringsloven § 8-1 fjerde ledd skal lyde (endringer i kursiv):

«Når omsynet til dei andre elevane tilseier det, kan ein elev i særlege tilfelle flyttast til ein annan skole enn den skolen eleven har rett til å gå på etter første leddet. Dette vil blant anna gjelde flytting av ein elev som mobbar ein eller fleire medelevar. Før det blir gjort vedtak om å flytte ein elev, skal ein ha prøvd andre tiltak. Når det er nødvendig, kan eleven flyttast til ein skole utanfor kommunen, men ikkje slik at eleven må flytte ut av heimen eller at skoleskyssen blir uforsvarleg lang.»

Merknader til lovforslaget

Den foreslåtte endringen fører til et nytt punktum i § 8-1 fjerde ledd og tilsvarende endring i privatskoleloven § 3-3 første ledd, der det presiseres at en elev som står bak mobbing kan flyttes til en annen skole enn den eleven går på. Dette innebærer ikke en endring av gjeldende rett.

Lovforslaget omfatter kun ett eksempel på når en elev kan flyttes etter ovennevnte bestemmelser. Flytting av en elev etter bestemmelsene kan også skje i andre tilfeller enn mobbing.

Oppvekstdirektørens vurdering

Oppvekstdirektøren støtter forslaget om å presisere § 8-1 fjerde ledd. Dette er en presisering av gjeldende lovverk ikke en realitetsendring av loven. Kommunen er fra før av kjent med mulighetene paragrafen gir, noe som også er omtalt i Kristiansand kommunes forskrift til felles ordensreglement for grunnskolen. Denne paragrafen skal ved iverksetting håndteres av Oppvekstdirektøren, ikke skolene.

Punkt 87/14: Høring - Fritt behandlingsvalg i Spesialisthelsetjenesten

Bilag

Vedtak HELSOS, 26082014, Sak 35/14, Høring - Fritt behandlingsvalg i Spesialisthelsetjenesten

Høringsdokument fritt behandlingsvalg.pdf

Dato 11. juli 2014
Saksnr.: 201406168-2
Saksbehandler Dagfinn Haarr

Saksgang
Helse- og sosialstyret
Formannskapet

Møtedato
26.08.2014
03.09.2014

HØRING: FRITT BEHANDLINGSVALG I SPESIALISTHELSETJENESTEN

Sammendrag

Helse- og omsorgsdepartementet foreslår en utvidelse av dagens system med fritt sykehusvalg og innkjøp av private spesialisthelsetjenester etter anbud. Det nye tiltaket kalles *fritt behandlingsvalg* og skal leveres av private tilbydere uten anbud til en pris som fastsettes av Staten. Leverandørene av fritt behandlingsvalg kan samtidig ha avtaler om å levere spesialisthelsetjenester etter anbud. Departementet foreslår i tillegg å oppheve aktivitetstaket som offentlige sykehus har hatt på sin virksomhet. Det skal også legges opp til økt bruk av innkjøp av spesialisthelsetjenester ved anbud. Målsettingen er å redusere helsekøene, å stimulere de offentlige sykehusene til større effektivitet og å gi pasientene større valgmuligheter for hvor de ønsker å motta utredning og behandling i spesialisthelsetjenesten. Eventuelle konsekvenser for kommunenes helse- og omsorgstjenester er ikke diskutert i høringsnotatet.

Henvvisninger av pasienter til spesialisthelsetjenesten skal vurderes av den offentlige helsetjenesten. Når pasienten er gitt rett til helsehjelp, skal hun få en frist for undersøkelse eller behandling i et offentlig sykehus. Dersom hun ønsker det, kan hun benytte systemet med fritt sykehusvalg eller fritt behandlingsvalg isteden. Informasjon til pasientene om fritt sykehusvalg og fritt behandlingsvalg skal gis gjennom samme nettportal. Det forutsettes at fastlegene gir nødvendig informasjon om tilbudene.

Forslaget skiller ikke mellom utredning/diagnostisering og behandling. De privatpraktiserende lege- og psykologspesialistene skal ikke omfattes av systemet. Disse utfører i dag 28 % av alle polikliniske kontakter i spesialisthelsetjenesten.

Departementet legger opp til en gradvis innfasing av fritt behandlingsvalg. I 2015 skal tverrfaglig spesialisert rusbehandling og psykiatrisk helsetjeneste, samt noen utvalgte deler av somatisk helsetjeneste inkluderes i ordningen.

I høringsdokumentet er det spesielt spurt om hvorledes individuell plan (IP) kan integreres i et system med fritt behandlingsvalg. IP skal benyttes der pasientene har behov for flere tjenester som trenger koordinering og samarbeid. Dette er særlig aktuelt innen rusbehandling, psykiske lidelser og habilitering/rehabilitering, og IP er særlig viktig der kommunen er tungt inne med tjenester og må følge pasientene også under innleggelse i spesialisthelsetjenestens institusjoner. En IP er pasientens «eiendom» og skal følge pasienten gjennom de ulike fasene av et behandlings- og rehabiliteringsløp. Dersom det ikke

legges opp til at institusjonene skal delta aktivt i utarbeidelse og bruk av IP, kan dette medføre uheldige brudd i behandlingsskjeden.

Vurdering

Internasjonalt er det et økende fokus på «venstreforskyvning», altså satsing på forebygging og tidlig intervensjon, noe som stort sett er et kommunalt ansvar. Tilsvarende er det en økende bekymring for overdiagnostikk og overbehandling i spesialisthelsetjenesten. Dette er ikke ufarlig for pasientene og kan medføre økt medikalisering av hverdagsplager.

En aldrende befolkning fører til at flere pasienter lider av flere ulike sykdommer og plager på samme tid. Den diagnosespesifikke «silo-organiseringen» av spesialisthelsetjenesten vi har i dag, er ikke tilpasset dette nye sykdomspanoramaet.

I Norge er Samhandlingsreformen et utslag av disse trendene. Det foregår en gradvis oppgaveforskyvning til kommunene, uten at det alltid følger midler med. De nye oppgavene krever flere kompetente helse- og omsorgsarbeidere i kommunene, og vi konkurrerer med både private institusjoner og den offentlige spesialisthelsetjenesten om de beste fagfolkene. Forslagene fra departementet innebærer totalt sett en økt aktivitet i spesialisthelsetjenesten. Fritt behandlingsvalg egner seg best for enklere tilstander og pasienter med bare en sykdom. Samlet vil forslagene i høringsdokumentet ikke bidra til å motvirke trendene som er nevnt ovenfor.

Forslaget forutsetter at spesialisthelsetjenestens vurdering av behandlingsbehov er objektiv og uavhengig, og at alle pasienter som er vurdert til å ha rett på behandling, skal ha dette. Dette er en sviktende forutsetning: Det er vist at det både nasjonalt og internasjonalt er store ulikheter i forbruk av spesialisthelsetjenester. Forbruket av spesialisthelsetjenester i befolkningen er omvendt proporsjonalt med avstanden til stedet tjenesten leveres. Fritt behandlingsvalg vil trolig forsterke forskjellene i forbruk av helsetjenester. De fleste aktuelle leverandører er plassert i befolkningstette strøk.

Kommunene har økende problemer med å gi «fjerdelinjepasienter» et godt tilbud. Dette er alvorlig syke pasienter, gjerne med kombinasjoner av rus og psykiske lidelser som burde vært et klart ansvar for andre- og tredjelinjen i spesialisthelsetjenesten, men der kommunene opplever å stå alene fordi pasientene ikke «passer inn» i spesialisthelsetjenesten. Forslaget om fritt behandlingsvalg er ikke tilpasset denne pasientgruppen.

Konsekvenser for pasientene:

- Pasienter med rusproblemer og psykiske lidelser kan få enda flere aktører å forholde seg til.
- De yngste og friskeste/enkleste pasientene har de største mulighetene til å gjøre seg nytte av valgmulighetene. Det vil gi en skjevprioritering. Dette er tydelig innen somatisk spesialisthelsetjeneste hvor valgtilbudet har vært reelt i flere år.
- Ingen av aktørene har felles journalsystemer, og høringsnotatet er lite konkret på hvorledes informasjonsflyten skal sikres.
- Mange pasienter har behov for oppfølging over år og har krav på en langvarig og forutsigbart tilbud. Hvis disse skal ha nytte av fritt behandlingsvalg, forutsetter dette langsiktige og forpliktende avtaler med leverandører.
- Forebyggende tiltak blir ikke prioritert ved en slik løsning, satsningen på behandling og dermed en «høyreforskyvning» forsterkes.
- Det er uklart om hvem som har ansvaret ved komplikasjoner og behov for oppfølging etter innleggelse i institusjoner som er med i *fritt behandlingsvalg*.
- Unødvendig sykkelgjøring, overdiagnostikk og overbehandling kan være farlig og uheldig for pasientene.

Konsekvenser for kommunene:

- Enda større vanskeligheter med å rekruttere kompetent personale. Det er allerede store utfordringer å få tak i psykologer, sykehjemsleger og leger til å dekke kommunalt akutt døgnopphold.
- Fragmenterte tjenester i spesialisthelsetjenestene gir større belastning på kommunale helse- og omsorgstjenester. Kommunehelsetjenesten får flere aktører å forholde seg til når det gjelder de pasientgruppene der det er størst utfordringer med ansvarsforhold og tett samhandling over tid.
- Fastleger og andre må bruke mer ressurser på å veilede pasientene inn i spesialisthelsetjenesten, noe som medfører tid til administrasjon på bekostning av tid til reell helsehjelp.
- Økte utgifter til spesialisthelsetjenester vil kunne gå på bekostning av en helt nødvendig utbygging av kvalitet, kompetanse og volum i kommunale tjenester.
- Redusert fokus på forebyggende tiltak ved at kommunene ikke får tilstrekkelig midler og personell til forebyggingstiltak.

Forslag til vedtak

1. Kristiansand kommune mener at en utvidelse av pasientens valgfrihet gjennom innføring av fritt behandlingsvalg kan få negative konsekvenser.
2. Dersom fritt behandlingsvalg skal gjelde også pasienter med sammensatte behov, er det en forutsetning at deltakelse i arbeid med individuell plan blir nedfelt i avtalene med leverandørene.
3. Kristiansand kommune ser med bekymring at forslaget samlet medfører økt aktivitet og økte utgifter i spesialisthelsetjenesten, noe som kan medføre at kommunene får enda større problemer med å rekruttere kompetent helsepersonell og oppfylle sine oppgaver innen forebygging og behandling/rehabilitering.

Tor Sommerseth
Rådmann

Wenche Pedersen Dehli
Helse- og sosialdirektør

Vedlegg:
Høringsnotat Fritt behandlingsvalg

Bakgrunn for saken

Helse- og omsorgsdepartementet har sendt ut på høring et forslag om å utvide pasientenes frihet til å velge utrednings- eller behandlingsplass innen spesialisthelsetjenesten ved å innføre et system som kalles «*fritt behandlingsvalg*». Dette skal gjelde alle tre deler av spesialisthelsetjenesten, både somatisk helsetjeneste, psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling. Fritt behandlingsvalg kommer i tillegg til dagens ordninger, som er:

- Fritt sykehusvalg innen det offentlige sykehusvesenet.
- Helseforetakenes innkjøp av private spesialisthelsetjenester gjennom anbud, som også inngår i systemet med fritt sykehusvalg.
- HELFO (NAV/trygdevesenet) sine innkjøp av behandlingsplasser dersom en pasient ikke er kommet i behandling innen den fristen som er satt av offentlig sykehus.
- NAV sin finansiering av «Raskere tilbake», raskere helsehjelp til de som er i et arbeidsforhold.

Institusjoner som vil delta i fritt behandlingsvalg, skal inngå avtaler med det offentlige. Prisen skal fastsettes av Staten. Prisnivået skal holdes så lavt som mulig, i dokumentet foreslås det å ta utgangspunkt i laveste anbud på tilsvarende tjenester og legge prisen for fritt behandlingsvalg litt under dette. Det blir mulig for samme institusjon å levere tjenester både innen anbudsordningen og ordningen med fritt behandlingsvalg. Anbudsordningen gir kontroll med volumet på helsetjenester som kjøpes av private. Det blir derimot ikke noe øvre tak på hvor stor aktivitet den enkelte leverandør kan ha innen ordningen med fritt behandlingsvalg. Privatpraktiserende lege- og psykologspesialister og diakonale sykehus skal ikke inngå i ordningen.

I dag har offentlige sykehus en begrensning på hvor stor aktivitet de kan ha i løpet av året. Dette ble innført for å få kontroll med betydelige underskudd ved helseforetakene. Departementet varsler at man vil fjerne aktivitetstaket. Man gir også signal om at det er ønskelig at helseforetakene øker innkjøp av private helsetjenester gjennom bruk av anbud.

Departementet foreslår at henvisningene til spesialisthelsetjeneste skal sendes til helseforetaket (det offentlige sykehuset) og vurderes der innen ti virkedager. Deretter skal pasienten tilskrives med angivelse av en siste frist for at utredning eller behandling skal iverksettes. Pasienten kan så bruke dette dokumentet til å kontakte en institusjon som inngår i systemet med fritt behandlingsvalg, dersom hun ikke ønsker å bli utredet eller behandlet innen det offentlige sykehusvesenet eller institusjoner som har avtale gjennom anbud.

Informasjon om fritt behandlingsvalg skal ligge i samme nettbaserte system som fritt sykehusvalg. Fastlegen må sørge for nødvendig informasjon.

Departementet angir følgende formål for tiltakene:

- Gi pasientene større valgfrihet for hvor de ønsker å motta utredning eller behandling
- Gi de offentlige sykehusene større grad av konkurranse
- Gi kortere ventelister og færre fristbrudd i spesialisthelsetjenesten
- Demme opp for helprivate helsetilbud

Fra 2015 skal ordningen med fritt behandlingsvalg innføres gradvis, først innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling, deretter innen utvalgte områder innen somatisk medisin.

Mye er ikke avklart i høringsdokumentet, blant annet hvor stort omfang ordningen med fritt behandlingsvalg vil få, hvor store administrasjonskostnadene blir, hvorledes avtalene skal utformes, hvorledes forskriften blir seende ut, hvordan man skal få til forsvarlig utveksling av pasientopplysninger. Eventuelle konsekvenser for kommunenes helse- og omsorgstjenester og fordeling mellom tjenestenivåene innenfor rammene av et samlet helsebudsjett er ikke behandlet i det hele tatt.

Departementet ber spesielt om tilbakemelding på hvorledes individuell plan (IP) kan håndteres av institusjoner som deltar i fritt behandlingsvalg. IP er nå etablert både lovmessig og i praksis som en helt sentral del av det tverrfaglige samarbeidet rundt pasienter som har behov for langvarige tjenester fra flere instanser. IP er pasientens verktøy og «eiendom» og skal bidra til gode og sammenhengende tjenester. Spesielt innen rus, psykiatri, habilitering og rehabilitering er IP et viktig verktøy. Det er også nyttig å bruke IP som en del av samarbeidet mellom kommune og spesialisthelsetjeneste. For kommunene er det derfor helt nødvendig at det nedfelles i avtalene med disse leverandørene at de følger opp bruken av IP slik det gjøres i de øvrige delene av spesialisthelsetjenesten.

Diskusjon

I det følgende fokuserer vi først og fremst på hvilke konsekvenser forslagene i høringsnotatet vil kunne ha for pasientene og kommunenes helse- og omsorgstjenester.

Innføring av *fritt behandlingsvalg* vil isolert sett ikke bety store endringer i spesialisthelsetjenestens tilbud. Fritt sykehusvalg har man allerede hatt i mange år, og innføringen av behandlingsfrister og HELFO sine innkjøp av behandlingsplasser ved fristbrudd bidrar også til å sikre pasientenes rettigheter og valgfrihet. Men fjerningen av aktivitetstak i helseforetakene, ingen begrensning på produksjonen innen *fritt behandlingsvalg* og intensjonen om økt innkjøp av tjenester via anbud, vil til sammen bety økt aktivitet i spesialisthelsetjenesten, og dermed behov for mer penger og mer personell.

Det ligger en forutsetning i forslaget om at tjenestene i spesialisthelsetjenesten er nødvendige og at tildelingen skjer på objektive, medisinske premisser. Mye forskning viser at denne forutsetningen ikke holder. Spesialisthelsetjenestens tjenester kan i følge John Weinberg deles i tre kategorier:

- nødvendige tjenester (enighet om nødvendigheten av tjenesten),
- preferansesensitive tjenester (flere mulige handlingsvalg for utførelse av tjenesten)
- tilbudssensitive tjenester (der markedsmekanismer i stor grad styrer forbruk).

Sistnevnte kategori står for 60 % av forbruket av spesialisthelsetjenester. Olav Helge Førde har vist at dette også gjelder for norske sykehus og kommuner. Fritt behandlingsvalg vil forsterke ressurstilgang til tilbudssensitive tjenester der forholdet mellom kostnad og nytte ikke er gunstig.

Det er en stadig økende bekymring både i Europa og USA over farene ved overdiagnostisering og overbehandling. Det er også i Norge store og uforklarlige forskjeller mellom frekvensen av en rekke kirurgiske inngrep, selv i naboregioner. Unødvendig diagnostisering og behandling representerer en reell helserisiko for pasientene. Inngrepene har en viss risiko for komplikasjoner, men også unødvendig bekymring og engstelse hos pasientene kan i seg selv være sykdomsfremkallende. Det blir for en stor grad førstelinjetjenesten i kommunene som må «rydde opp» i slike situasjoner.

Fritt behandlingsvalg vil fungere best ved behandling av enkle lidelser hos pasienter som ikke har for mange kompliserende faktorer. Dagens ordning med fritt sykehusvalg og kjøp av private helsetjenester fungerer også slik. Det vil favorisere personer som har ressurser til å sette seg inn i systemet og som har evne og vilje til å kreve fritt behandlingsvalg. Det er en fare for en sosial skjevfordeling, som kan forsterkes hos pasienter med rusproblemer og psykiske lidelser, der mange har store problemer med å finne ut i de offentlige systemene. Dersom dette skal motvirkes, må mindre ressurssterke pasienter få hjelp til å bruke systemet. Dette er en oppgave som kommunen vil måtte ta seg av. Fastlegene blir viktige, men innen rus og psykiatri vil kommunale oppfølgingstjenester også bli involvert i å skaffe pasientene det rette tilbudet. Dette vil kreve ressurser fra kommunen.

Innenfor rus og psykiatri, men også innenfor somatisk medisin, blir bildet mer og mer preget av pasienter som lider av mer enn en sykdom, og der det kreves et tett tverrfaglig samarbeid

hvor kommunene må være med under hele behandlingsforløpet. Det foregår i tillegg en gradvis oppgaveglidning fra spesialisthelsetjenesten til kommunene, både i medhold av avtaler i Samhandlingsreformen, men også i stor grad uten formelle avtaler eller vedtak, og ofte uten at det følger penger med. Kommunene skal også ivareta «venstreforskyvningen» i Samhandlingsreformen, altså en økt satsning på forebygging, tidlig intervensjon, hverdagsrehabilitering, tidlig psykisk helsehjelp etc. *Fritt behandlingsvalg* vil ikke bidra til å gi et bedre tilbud til pasientene med sammensatte lidelser og behov for flere tjenester.

Begrepet «fjerdelinjetjeneste» blir brukt for å beskrive en gruppe tungt lidende pasienter som ikke «passer inn» i spesialisthelsetjenesten. Disse pasientene har ofte en kombinasjon av rusproblemer og psykisk sykdom. Kommunene må forsøke å gi disse pasientene en forsvarlig helse- og sosialtjeneste, og det har vist seg vanskelig å få den nødvendige støtte fra spesialisthelsetjenesten i håndteringen av disse pasientene. *Fritt behandlingsvalg* vil ikke ha noen positiv effekt på samarbeidet rundt «fjerdelinjepasientene».

En aktivitetsøkning i spesialisthelsetjenesten vil medføre økte utgifter, også til administrasjon. Ved at man fjerner aktivitetstaket for helseforetakene og legger opp til ubegrenset bruk av *fritt behandlingsvalg*, blir denne utgiftsøkningen vanskelig å styre. Dette kan gå på bekostning av midler til kommunenes helse- og omsorgstjenester. Dette kan medføre at det blir mindre midler til rådighet for å gjennomføre de overordnede prinsippene i samhandlingsreformen.

Kommunene har behov for å knytte til seg helse- og omsorgspersonell for å klare alle oppgaver på en forsvarlig måte. Kommunene, spesialisthelsetjenesten og private institusjoner konkurrerer i stor grad om det samme personellet, som leger, psykologer og sykepleiere. Enhver ekstra økt aktivitet og kapasitet i spesialisthelsetjenesten vil gjøre det enda vanskeligere å rekruttere kompetent helse- og omsorgspersonell til kommunene.

Det er derfor viktig å følge utviklingen etter innføring av fritt behandlingsvalg tett for å dokumentere eventuelle vridningseffekter som er skissert ovenfor.

Punkt 88/14: Høringsuttalelse til utredningsrapport om Norsk kulturråd

Bilag

Vedtak KULTUR, 27082014, Sak 49/14, Høringsuttalelse til utredningsrapport om Norsk kulturråd

Rapport_Gjennomgang_av_Norsk_kulturrad_2014.pdf

Dato 15. august 2014
Saksnr.: 201405648-2
Saksbehandler Stein Tore Sorthe

Saksgang
Kulturstyret
Formannskapet

Møtedato
27.08.2014
03.09.2014

Høringsuttalelse til utredningsrapport om Norsk kulturråd

Sammendrag

Kulturdepartementet nedsatte i desember 2013 en utredningsgruppe som fikk i oppdrag å gjennomgå Norsk kulturråd. Utredningsgruppen leverte sin rapport til ministeren 2. juni, og departementet sendte den ut på høring med frist for uttalelser 15. august.

Kulturdirektøren kontaktet departementet i juni for å påpeke det problematiske ved å saksbehandle en seriøs høringsuttalelse i et tidsrom hvor det ikke er planlagt politiske møter i kommunen. Departementet har i e-post 25. juni gitt følgende svar: «*Departementet kan utsette fristen til 1. september. Dersom det ikke tillater politisk behandling i Kristiansand kommune, vil vi anbefale oversendelse av en foreløpig uttalelse fra administrasjonen innen fristen.*» Dette innebærer at uttalelse godkjent av kulturstyret vil bli sendt inn før 1. september, mens eventuelle endringer vedtatt av formannskapet 3. september blir ettersendt.

Hele rapporten følger saken som vedlegg. I saksframlegget er mandatet for utredningen gjengitt, rapportens anbefalinger og kulturdirektørens forslag til høringsuttalelse fra Kristiansand kommune. Uttalelsen tar utgangspunkt i de 20 anbefalingene fra utredningsgruppen, og vier mest oppmerksomhet til de punktene hvor det anbefales at Kristiansand kommune uttrykker uenighet. Rådmannen er enig i kulturdirektørens forslag til uttalelse.

Forslag til vedtak

[Vedlagte forslag fra kulturdirektøren godkjennes som Kristiansand kommunes høringsuttalelse til rapporten «Gjennomgang av Norsk kulturråd»](#)

Tor Sommerseth
rådmann

Stein Tore Sorthe
kulturdirektør

Vedlegg:
«Gjennomgang av Norsk kulturråd» Rapport fra utredningsgruppe nedsatt av Kulturdeprtementet, 2. juni 2014

Bakgrunn for saken

Kulturdepartementet nedsatte i desember 2013 en utredningsgruppe som fikk i oppdrag å gjennomgå Norsk kulturråd. Utredningsgruppen leverte sin rapport til ministeren 2. juni, og departementet sendte den ut på høring med frist for uttalelser 15. august.

Kulturdirektøren kontaktet departementet i juni for å påpeke det problematiske ved å saksbehandle en seriøs høringsuttalelse i et tidsrom hvor det ikke er planlagt politiske møter i kommunen. Departementet har i e-post 25. juni gitt følgende svar: «*Departementet kan utsette fristen til 1. september. Dersom det ikke tillater politisk behandling i Kristiansand kommune, vil vi anbefale oversendelse av en foreløpig uttalelse fra administrasjonen innen fristen.*» Dette innebærer at uttalelse godkjent av kulturstyret vil bli sendt inn før 1. september, mens eventuelle endringer vedtatt av formannskapet 3. september blir ettersendt.

Mandat

Utredningsgruppen ble gitt følgende mandat av kulturminister Thorhild Widvey (jf. rapportens side 7-8):

«Regjeringen vil gjennomføre en frihetsreform i kulturpolitikken. Reformen skal føre til økt maktspredning, høyere kvalitet og bredere finansiering av kulturlivet. I den forbindelse skal Norsk kulturråds arbeidsform og organisering gjennomgås av en egen utredningsgruppe.

Utredningsgruppen skal

- Beskrive Norsk kulturråds organisasjon og oppgaver i dag.
- Vurdere om Norsk kulturråds oppgavesammensetning er hensiktsmessig.
- Legge fram forslag om eventuell alternativ oppgavesammensetning/andre organisatoriske modeller.

Utredningsgruppen skal ha som premiss at et Norsk kulturråd videreføres og at rådet (det kollegiale organet) skal være autonomt i de sakene det får til beslutning. Gruppen bes imidlertid vurdere om bestemmelsene i lov om Norsk kulturråd om sammensetning og oppnevning av rådet ivaretar hensynet til maktspredning og mangfold i kunstsyn på en tilfredsstillende måte.

Intern organisering av administrasjonen skal ikke være et tema for gjennomgangen.

Utredningsgruppen bes vurdere om det er funksjoner som i dag ligger i Norsk kulturråd som bedre kan løses annet sted, eventuelt på lokalt eller regionalt nivå, men likevel slik at Norsk kulturfond bevares som en samlet, nasjonal finansieringskilde og ikke deles opp i regionale fond.

Utredningsgruppens tilnærming bør ivareta et komparativt perspektiv gjennom å se på hvordan tilsvarende oppgaver organiseres i andre land, som Danmark, Sverige, Finland og Storbritannia.»

Anbefalinger

Utredningsgruppen kommer i rapporten med følgende 20 konkrete anbefalinger (kap. 8, side 80-81):

Oppnevning og sammensetning av råd og fagutvalg

1. Utredningsgruppen anbefaler at det videreføres en struktur med et råd og med fagutvalg nedsatt av rådet. Rådet videreutvikles som strategiorgan som har som

hovedoppgave å sikre en god og hensiktsmessig fordeling av midlene i Norsk kulturfond samt å tilrettelegge for en helhetlig forvaltning i fagutvalgene og for utvikling i kulturfeltet.

2. Rådet skal være bredt sammensatt og skal bestå av medlemmer med kompetanse innenfor kunst- og kulturfeltet, organisasjon og ledelse, økonomi, forskning og utvikling. Medlemmene skal ikke representere særskilte kunstfelt. Medlemmene bør ha innsikt i det kulturpolitiske systemet.
3. Rådet bør bestå av syv medlemmer. Oppnevning bør skje for fire år av gangen og ikke være rullerende. Gjenoppnevning av rådsmedlemmer bør bare skje én gang. Numeriske varamedlemmer oppnevnes etter behov.
4. Det nedsettes en valgkomité som utarbeider forslag til sammensetning av rådet. Kulturdepartementet utarbeider retningslinjer for valgkomiteens arbeid. Fylkeskommunene eller andre definerte regionale enheter gis rett til å foreslå rådsmedlemmer overfor valgkomiteen.
5. Rådet må ha fleksibilitet i forbindelse med bruken av fondsmidlene. En fullmakt til å overføre midler mellom kapitler på statsbudsjettet innenfor en ramme av fem prosent anbefales.
6. Rådet oppnevner fagutvalgene og gir retningslinjer for fagutvalgenes arbeid og for de ulike avsetningene.
7. Fagutvalgene fatter vedtak i alle saker om enkelttilskudd, på bakgrunn av et kunst- og kulturfaglig skjønn.
8. Medlemmene i fagutvalgene skal ha tung kunstog kulturfaglig kompetanse innenfor fagutvalgets felt. Rådet skal sørge for god geografisk spredning og bred sammensetning av kompetanse ved oppnevning av fagutvalgene. Det foreslås opprettet en forslagsdatabase der for eksempel fylker, kommuner, organisasjoner, institusjoner og enkeltpersoner kan komme med forslag om fagutvalgsmedlemmer.

Organisering av armlengdesoppgaver

9. Forvaltningen av statens stipend og garantiinntekter legges til rådet. Disse fordeles av egne stipendkomiteer oppnevnt av rådet. Utvalget for statens stipend og garantiinntekter for kunstnere avvikles.
10. Tiltak på post 74 som egner seg for en kunstfaglig vurdering, legges inn i Norsk kulturfond. Øvrige tiltak som i dag ligger på post 74, flyttes til andre poster på Kulturdepartementets budsjett.
11. Post 56 avvikles. All støtte fra Norsk kulturfond bevilges over én post, post 55, på de respektive kapitler/fagområder på Kulturdepartementets budsjett.
12. Ordninger, tilskuddsformål og utvalgs- og komitéstrukturer gjennomgås med sikte på forenkling og samordning og for å sikre en fleksibel og transparent forvaltning av fonds- og stipendmidler.
13. Regelen om at institusjoner med fast årlig statstilskudd som hovedregel ikke skal kunne søke om støtte fra Norsk kulturfond, videreføres. Unntak fra hovedregelen bør vurderes blant annet for å fremme institusjonenes samarbeid med det frie feltet.

14. Ved forvaltning av midler til forskning og utredning og i forbindelse med andre egeninitierte tiltak skal fagadministrasjonen hovedsakelig innta en bestillerrolle, ikke en utførerrolle.

Organisering av direktoratsoppgaver

15. Arkivutviklingsoppdraget overføres til Riksarkivaren.
16. Post 77 (eksklusive sikringsmidlene) omgjøres til søkbare utviklingsprogrammer med klare mål. Innenfor avsetningen etableres det såkornsmidler som kan sikre igangsetting av for eksempel digitale utviklingsprosjekter.
17. Egeninitierte tiltak hvor Kulturrådet har en produksjonsrolle utfases.
18. Arbeidet med digitalisering og utvikling på kulturvernfeltet må koordineres mellom de sentrale statlige etatene på området. Kulturdepartementet må ta initiativ til et nærmere samarbeid på området.
19. Det tydeliggjøres at Kulturrådet, inkludert Norsk kulturfond, har ansvar for å se helhetlig på behovene i kunstfeltet, uavhengig av nasjonale skillelinjer.
20. Flertallet anbefaler at det kollegiale organet og fagadministrasjonen får hvert sitt navn, henholdsvis Styret for Norsk kulturfond og statens kunstnerstipend (Kulturstyret) og Kulturrådet.

Kulturdirektørens forslag til høringsuttalelse fra Kristiansand kommune

Generell kommentar

Kulturdepartementet har også denne gangen gjennomført et viktig utredningsarbeid uten å involvere kompetanse fra Sørlandet. Verken i utredningsgruppen (6 personer) eller i referansegruppen som departementet nedsatte (17 personer), er det trukket veksler på fagmiljøer fra Agder-fylkene. Det beklagelige i at ressurser fra vår landsdel i liten grad trekkes inn i Kulturdepartementets utredningsarbeid, har Kristiansand kommune påpekt i tidligere høringsuttalelser. I denne sammenhengen blir dette særlig påfallende når rapportens tabell 1.2 på side 23 tydelig viser en klar underrepresentasjon fra Agder/Telemark blant fagutvalgsmedlemmer i Norsk kulturråd.

Et annet forhold som Kristiansand kommune har påpekt tidligere, er den manglende omtalen av de større byene i Norge. Det er i de 10-12 største bykommunene det aller meste av kulturaktiviteten foregår, og det er her de aller fleste kunstnerne og kulturarbeiderne bor og arbeider. I flere statlige utredninger på kulturfeltet blir dette faktum oversett, og det lokale nivået blir omtalt som «kommunene». Det kan virke som storbyenes samlede betydning for utviklingen av landets kunst- og kulturliv blir kraftig undervurdert av departementet. På enkelte punkter, er dette en svakhet også ved denne rapporten.

Oppnevning og sammensetning av råd og fagutvalg

Kristiansand kommune er i hovedsak enig i anbefalingene 1-8, men vil advare mot at rådet reduseres til å bestå av sju medlemmer (anbefaling nr 3). Det er kun ett år siden Stortinget vedtok lov om Norsk kulturråd, og her slås det i § 3 fast at rådet skal ha ti medlemmer. For å sikre intensjonen om et bredt sammensatt råd med kompetanse innenfor en rekke fagområder (jf. anbefaling nr. 2) mener Kristiansand kommune at det ikke fremføres god nok argumentasjon for å endre på Stortingets vurdering i 2013.

Når det gjelder forslagsrett til valgkomiteen (pkt. 4), mener Kristiansand kommune at formuleringen ikke er tilfredsstillende. Det anbefales at departementet finner fram til noe mer

konstruktivt enn «fylkeskommunene eller andre definerte regionale enheter». For eksempel kunne de 10 største bykommunene bli gitt en slik forslagsrett.

Organisering av armlengdesoppgaver

Kristiansand kommune er i hovedsak enig i anbefalingene 9-14, men forutsetter da at omleggingen av post 74 må føre til langt mindre geografisk vilkårlighet enn hva tilfellet er i dag. Departementet bør ha som målsetting at det i framtida ikke er slik at det bare er regionale aktører og institusjoner i enkelte deler av landet som mottar direkte statsstøtte, enten det er snakk om kunstforeninger, kompetansesentre eller litteraturhus.

Kristiansand kommune er helt enig i at «*hensynet til forenkling, transparens og fleksibilitet i forvaltningen av fondsmidlene*» (s. 53) taler for at postene 55 (ettårig støtte) og 56 (flerårig støtte) slås sammen (anbefaling nr. 11). Det burde imidlertid vært presisert tydelig at dette ikke skal føre til dårligere mulighet for å motta støtte til prosjekter som går over flere år. Departementet bør ha som forutsetning i det videre arbeidet at dette ikke blir resultatet av en slik omlegging.

Når det gjelder gjennomgangen av Kulturrådets FoU-virksomhet, så er Kristiansand kommune enig i anbefaling nr 14, men savner henvisninger til Grund-utvalgets rapport fra 2012 om kunnskapsbasert kulturpolitikk. Det er flere anbefalinger fra Grund-utvalget som med fordel kunne vært fulgt opp i denne utredningen, blant annet behovet for tydeligere avklaring av roller, ansvar og arbeidsdeling mellom Kulturdepartementet og Kulturrådet. Det burde vært vurdert i en utredning som dette, om det er nødvendig med en FoU-seksjon i Kulturrådet dersom det etableres et nasjonalt senter for kultursektorforskning, som Grund-utvalget foreslo.

Organisering av direktoratsoppgaver

Kristiansand kommune er ikke uenig i anbefalingene 15-20, men vil påpeke at utvalgets mindretall gir i rapporten en meget god begrunnelse for at «*direktoratsoppgavene som i dag er lagt til Kulturrådet, skilles ut og flyttes til en ny direktoratsorganisasjon for kultursektoren, og at Norsk kulturråd beholdes som armlengdesorgan.*» (s.76-77), og vil anbefale at Kulturdepartementet vurderer dette spørsmålet grundig.

Sluttkommentar

Rapporten er en god innføring i Norsk kulturråds mange funksjoner og ansvarsområder. Særlig kapittel 3 om perspektiver og prinsipper er velformulert og interessant også for utøvere av lokal og regional kulturpolitikk. Rapporten kan imidlertid ikke sies å gi særlig spenstige bidrag til regjeringens ønske om *frihetsreform* og *maktspredning*. Norsk kulturråd er en betydelig maktfaktor i norsk kulturliv, og dersom regjeringen følger utredningsgruppens anbefalinger vil ikke denne makten bli spredd utover landet. Bestillingen om å «*vurdere om det er funksjoner som i dag ligger i Norsk kulturråd som bedre kan løses annet sted, eventuelt på lokalt eller regionalt nivå, ...*» kan neppe sies å være besvart i rapporten.

Kristiansand kommune hadde sett fram til at begrepet «*maktspredning*» skulle konkretiseres og fylles med innhold. Det fikk vi dessverre ikke med denne rapporten.

Punkt 89/14: Stiftelsen Arkivet - uttalelse til revisjon av vedtekter

Bilag

Vedtak KULTUR, 27082014, Sak 50/14, Stiftelsen Arkivet - uttalelse til revisjon av vedtekter

Vedtekter-Stiftelsen Arkivet.pdf

Dato 14. august 2014
Saksnr.: 201408022-1
Saksbehandler Annelise Hornang

Saksgang
Kulturstyret
Formannskapet

Møtedato
27.08.2014
03.09.2014

Stiftelsen Arkivet - uttalelse til revisjon av vedtekter

Stiftelsen Arkivet ble opprettet i 1998. Kristiansand kommune var en av oppretterne sammen med Vest-Agder fylkeskommune og Aust-Agder fylkeskommune. Stiftelsen Arkivet er organisert med et styre på 6 til 9 medlemmer og et råd på inntil 25 medlemmer.

Vedtekter for Stiftelsen Arkivet ble vedtatt første gang 24. august 1998. Endringer av vedtektene er siden opprettelsen vedtatt av rådet i årene 2000, 2001, 2002, 2006 og 2014.

Den 8. mai 2014 ble paragraf 5 som gjelder styret endret. Denne endringen berører Kristiansand kommune og de to fylkeskommunene. Det er derfor ønskelig å komme med en uttalelse fra Kristiansand kommune i forbindelse med denne vedtektsendringen. Endringen gjelder valg til styret. Mens kommune og fylkeskommuner tidligere *oppnevnte* ett medlem hver **til styret**, kan de etter ny paragraf 5 i vedtektene *foreslå* inntil to styrekandidater hver **til valgkomiteen**. Departementet (nå Kunnskapsdepartementet) oppnevner fortsatt ett medlem med varamedlem til styret.

Endringen begrunnes med stiftelsens behov for på fritt grunnlag å kunne velge styrerepresentanter med engasjement og til enhver tid riktig og nødvendig kompetanse.

Kulturdirektøren er av flere årsaker positiv til denne endringen. Det er helt klart av stor betydning for fortsatt utvikling av institusjonen Stiftelsen Arkivet å få inn engasjerte personer med nødvendig kompetanse. I tillegg synes det ikke å være heldig at kommunale og fylkeskommunale representanter sitter i styret for stiftelser som får tilskudd fra de samme offentlige instanser. Innenfor kultursektoren er det enighet om at armlengdes avstand prinsippet må ligge til grunn for relasjoner mellom bevilgende myndigheter og kulturinstitusjoner som mottar støtte, og dette har blitt stadfestet i sentrale styringsdokumenter de seneste årene. I praksis innebærer armlengdes avstand prinsippet at politiske myndigheter må avstå fra å blande seg inn i de kunstneriske og kulturfaglige valgene som gjøres i institusjonene.

Rådmannen og kulturdirektøren anbefaler at formannskapet fatter følgende vedtak som uttalelse fra Kristiansand kommune.

Forslag til vedtak

Kristiansand kommune gir sin tilslutning til vedtektsendringene angående styrerepresentasjon og synes det er positivt at Stiftelsen Arkivet gjennom denne endringen gis anledning til å velge styrerepresentanter på fritt grunnlag og at Kristiansand kommune gis mulighet til å komme med forslag til styrerepresentanter til valgkomiteen.

Tor Sommerseth
rådmann

Stein Tore Sorthe
kulturdirektør

Vedlegg:
Vedtekter for Stiftelsen Arkivet

Punkt 90/14: Fondsmodell for kunst i offentlige bygg og uterom - prinsippavklaring

Bilag

Vedtak KULTUR, 27082014, Sak 48/14, Fondsmodell for kunst i offentlige bygg og uterom - prinsippavklaring

Vedtatte retningslinjer for kunst i offentlig rom Kristiansand.pdf

Retningslinjer for offentlig utsmykking.pdf

Dato 15. august 2014
Saksnr.: 201403900-1
Saksbehandler Pål Karsten Kristensen

Saksgang
Kulturstyret
Formannskapet

Møtedato
27.08.2014
10.09.2014

Fondsmodell for kunst i offentlige bygg og uterom - prinsippsak

Ved behandlingen av saken «Kunsten i det nye rådhuskvartalet - en helhetlig plan» vedtok bystyret 24.10.2012 blant annet: «Det foretas en evaluering av retningslinjene som følges i saker om kunst i offentlig rom». Status for arbeidet med evaluering av retningslinjene ble omtalt i bystyresaken «Kunsten i Rådhuskvartalet - oppfølging av helhetsplanen» 9.4.2014, hvor rådmannen varslet en snarlig prinsippsak om revidering av retningslinjene for offentlig utsmykking og kunst i det offentlige rom.

Nåværende ordning baserer seg på to sett med retningslinjer. Det er «Retningslinjer for offentlig utsmykking i Kristiansand kommune» og «Retningslinjer for kunst i offentlig uterom i Kristiansand kommune».

Avsetning til kunstnerisk utsmykking i offentlige bygg gjøres for hvert byggeprosjekt etter en glideskala fra 2 prosent for prosjekter med en byggekostnad på under 2 mill., ned til 1 prosent av prosjekter med en byggekostnad på over 11 mill. Det opprettes en utsmykkingskomite som står for valg og gjennomføring av kunstprosjektene. Forvaltning og vedlikehold av ferdige prosjekt overlates til den enkelte enhet. Retningslinjene for kunst i offentlig uterom sier hvordan saker som omhandler kunst skal behandles administrativt og politisk.

I flere norske kommuner er det de siste årene innført ordninger hvor det opprettes fond som baserer seg på en avsetning av det totale investeringsbudsjettet i kommunen istedenfor at det avsettes midler til hvert enkelt byggeprosjekt. Det er varierende hvordan fondet er bygd opp og størrelsen på avsetningen, men hovedprinsippene er rimelig like. I bakgrunn for saken er det gitt en beskrivelse av ordningen i Trondheim som ansees som meget vellykket, og i Sandnes kommune som innførte sin ordning i fjor.

Der er ønskelig å utrede en egen slik fondsmodell for Kristiansand kommune. Detaljene i modellen er avhengig av utredningen som skal gjøres, men hovedtrekkene i modellen vil være at det settes av en prosentsats av kommunens totale investeringsbudsjett til et fond. Fondet skal vurdere behov for kunstnerisk utsmykking i forbindelse med nybygg og renoveringer/utbygginger og behandle henvendelser fra kommunale enheter som ønsker utsmykking eller løskunst i bygg eller offentlig uterom.

Det er flere fordeler med en slik fondsmodell. Først og fremst vil vi få en bedre oversikt ved at alt ansvar for kunst i kommunens eie samles på ett sted. Flexibiliteten i modellen vil gi bedre muligheter til å tenke helhetlig på kunstnerisk utsmykking og utvikling av byens offentlige rom og gi mulighet for å finansiere kunstnerisk utsmykking av grøntområder,

parker, torg og andre uterom. Fondsmodellen vil også gi muligheten for en helhetlig forvaltning av kunsten i kommunen, både den i kommunale bygg og den i uterom. Det vil blant annet omfatte ansvaret for et register over kunsten og formidling av denne.

Følgende avklaringer må gjøres i utredningen av en ny modell for kunst i offentlige bygg og uterom i Kristiansand kommune:

- Størrelsen på avsetningen til fondet og andre økonomiske konsekvenser
- Fondets konkrete arbeidsoppgaver/ansvarsområde
- Fondets administrasjon/styring

Det er viktig at brukermedvirkningen som ligger i gjeldende retningslinjer ivaretas i en ny modell.

Forslag til vedtak:

[Formannskapet ønsker en utredning av fondsmodell for kunst i offentlig bygg og uterom.](#)

Tor Sommerseth
rådmann

Stein Tore Sorthe
Kulturdirektør

Vedlegg:

Retningslinjer for offentlig utsmykking i Kristiansand kommune
Retningslinjer for kunst i offentlig uterom i Kristiansand kommune

Bakgrunn for saken

Ved behandlingen av saken «Kunsten i det nye rådhuskvartalet - en helhetlig plan» vedtok bystyret 24.10.2012 blant annet: «Det foretas en evaluering av retningslinjene som følges i saker om kunst i offentlig rom». Status for arbeidet med evaluering av retningslinjene ble omtalt i bystyresaken «Kunsten i Rådhuskvartalet - oppfølging av helhetsplanen» 9.4.2014, hvor rådmannen varslet en snarlig prinsippsak om revidering av retningslinjene for offentlig utsmykking og kunst i det offentlige rom.

Nåværende ordning

Nåværende ordning baserer seg på to forskjellige sett med retningslinjer. Det er «Retningslinjer for offentlig utsmykking i Kristiansand kommune», sist revidert i 2003, og «Retningslinjer for kunst i offentlig uterom i Kristiansand kommune». Disse ble vedtatt som vedlegg til kvadraturplanen i juni 2012.

«Retningslinjer for offentlig utsmykking i Kristiansand kommune» sikrer at det avsettes midler til kunstnerisk utsmykking av offentlige bygg ved nybygg, tilbygg og ombygninger, og at disse midlene forvaltes på en formålstjenlig måte. Retningslinjene skal sikre at utsmykkingen tilpasses bygningen og dens omgivelser samt sikre at den kunstneriske kvaliteten er god. Retningslinjene gjelder alle kommunale bygg som har offentlig funksjon. Bygninger som ikke gir vanlig adgang for publikum, f.eks lagerbygg, garasjer o.l kommer ikke inn under ordningen med mindre særlige forhold gjør det ønskelig med en utsmykking.

Avsettingen gjøres for hvert enkelt byggeprosjekt etter en glideskala fra 2 prosent for prosjekter med en byggekostnad på under 2 mill., ned til 1 prosent av prosjekter med en byggekostnad på over 11 mill. Det opprettes en utsmykkingskomite som står for valg og gjennomføring av kunstprosjektene. Utsmykkingskomiteen består av representanter fra byggherre, arkitekt og brukere. Det innhentes også kunstfaglig kompetanse til komiteen. Ordningen administreres av Kristiansand eiendom. Forvaltning, vedlikehold og formidling av det ferdige kunstverk overlates til den enhet som overtar bygget når.

Retningslinjene for kunst i offentlig uterom sier hvordan saker som omhandler kunst i uterom skal behandles administrativt og politisk. Ordningen forvaltes av Kulturdirektøren. Det blir ikke satt av noen midler spesielt til kunstprosjekt i uterom. Retningslinjene for kunst i offentlig uterom sier ingenting om forvaltning, vedlikehold og formidling av kunst i uterom.

Fondsmodellen

I flere norske kommuner er det de siste årene innført ordninger hvor det opprettes fond som baserer seg på en prosentvis avsetning av det totale investeringsbudsjettet i kommunen istedenfor at det avsettes midler til hvert enkelt byggeprosjekt. Hvert byggeprosjekt må da enten søke fondet om midler til kunstprosjekt, eller det gjøres en vurdering av det enkelte prosjektet av «fondet». Det er varierende hvordan fondet er bygd opp og størrelsen på avsetningen, men hovedprinsippene er rimelig like. Her er kort beskrivelse av ordningen i Trondheim som ansees som meget vellykket, og i Sandnes kommune som innførte sin ordning i fjor.

Trondheim kommune innførte i 2002 en ordning hvor 1,25 prosent av kommunens samlede investeringsbudsjett (med unntak av avgiftsbaserte investeringer) blir brukt til offentlig utsmykking. Inntil 25 % av midlene kan avsettes til prosjekter utenom nybygg/nyanlegg. Fordelingen av utsmykking skjer i samsvar med kommunens generelle planer for utvikling av byens offentlige rom. Ordningen er i praksis fleksibel, slik at budsjetttrammer for det enkelte utsmykkingsprosjekt fastlegges på bakgrunn av behovet i forhold til arkitektur, bruksområde, nære omgivelser og en større bymessig sammenheng. Det betyr at rent tekniske bygg og anlegg uten publikumsfunksjoner kan nedprioriteres i forhold til bygninger med større antall brukere og besøkende. Innkjøp av løskunst omfattes også, samt innkjøp til kommunens faste kunstsamling og formidling av den offentlige kunsten. Vedlikehold av kunsten omfattes ikke av ordningen, men blir ivaretatt i kommunens vedlikeholdsplan.

Sandnes kommune innførte i 2013 en modell hvor det i forbindelse med behandlingen av den årlige økonomiplanen avsettes minimum 0,2 % og inntil 0,5 % av totalt brutto investeringsbudsjett for byggeprosjekter, parkanlegg og andre skattefinansierte anleggsprosjekter til kunst i offentlige bygg og uterom. Avsetningen fordeles mellom nye prosjekter og drift (forvaltning og formidling) hvor 75 prosent går til nye prosjekt og 25 prosent til drift. Et utsmykkingsutvalg forvalter det årlige budsjettet, og bevilger midler til kunstprosjekter i de bygg og uterom som er mest aktuelle. Midlene kan benyttes til samarbeidsprosjekter/-samfinansiering med private eller andre offentlige finansieringskilder. Utsmykkingsutvalget er politisk oppnevnt. Sandnes kommune ved resultatenheter for kultur er sekretariat for Utsmykkingsutvalget. De har videre ansvar for registrering og formidling av kunsten. Brukerenhetene har det økonomiske ansvaret ved løpende vedlikehold i henhold til brukerkontrakten. Kultur bevilger midler til ekstraordinært vedlikehold.

Kristiansandsmodellen

Vi ønsker å utrede en egen modell for Kristiansand kommune. Først og fremst vil vi slå sammen ordningen for utsmykking av offentlige bygg og ordningen for kunst i uterom. Detaljene i modellen er avhengig av utredningen som skal gjøres, men hovedtrekkene i modellen kan være noe sånt:

Det settes av en prosentsats av kommunens totale investeringsbudsjett til et fond. Som skal:

- Vurdere behov for kunstnerisk utsmykking i forbindelse med nybygg og renoveringer/utbygginger
- Vurdere henvendelser fra kommunale enheter hvor det ønskes utsmykking i bygg eller offentlig uterom.
- Stå ansvarlig for å gjennomføre offentlige kunstprosjekt
- Forvalte all kunst i kommunens eie. Dvs. registrering, vedlikehold og formidling.
- Stå for innkjøp av «løs» kunst til kommunale enheter og til kommunens kunstsamling.
- Rådgivende organ for kunstfaglige saker.

Fondet styres av et tverrsektorielt utvalg med kunst- og arkitektfaglig kompetanse. Utvalgets politiske utvalg vil være kulturstyret. Administrasjonen plasseres hos kulturdirektøren.

Det er flere fordeler med en slik fondsmodell. Først og fremst vil vi få en bedre oversikt ved at alt ansvar for kunst i kommunens eie samles på ett sted. Det vil gi et større helhetsperspektiv fra strategi til drift/vedlikehold. Flexibiliteten i modellen vil gi bedre muligheter til å tenke helhetlig på kunstnerisk utsmykking og utvikling av byens offentlige rom og gi mulighet for å finansiere kunstnerisk utsmykking av grøntområder, parker, torg og andre uterom.

Modellen vil også gi muligheten for en helhetlig forvaltning av kunsten i kommunen, både den i kommunale bygg og den i uterom. Det vil omfatte ansvaret for et register over kunsten og formidling av denne. Fondet vil også ta ansvar for å vurdere behov for, og få utført vedlikehold og eventuelle reparasjoner/renoveringer av kunsten. Dette belastes ikke ordinære vedlikeholdsbudsjett.

Følgende avklaringer må gjøres i utredningen av en ny modell for kunst i offentlige bygg og uterom i Kristiansand kommune:

- Størrelsen på avsetningen til fondet og andre økonomiske konsekvenser
- Fondets konkrete arbeidsoppgaver/ansvarsområde
- Fondets administrasjon/styring

Det er viktig at brukermedvirkningen som ligger i gjeldende retningslinjer ivaretas i en ny modell.

Punkt 91/14: Kommunedelplan for sykkelekspressvei. Fastsettelse av planprogram.

Bilag

Vedtak BYUTVI, 21082014, Sak 143/14, Kommunedelplan for sykkelekspressvei. Fastsettelse av planprogram.

Vedtak BYSTYR, 24092014, Sak 144/14, Kommunedelplan for sykkelekspressvei. Fastsettelse av planprogram.

Forslag Planprogram_ Sykkelekspressveg Kristiansand kommune, til vedtak.pdf

Sammendrag og kommentarer til innkommende innspill til planprogrammet og oppstartsmelding.pdf

Vedlegg til oppstartsbrev - forslag til planavgrensninger.pdf

Silingsrapport vedlegg til planprogram.pdf

Oversiktskart.pdf

B201 Traséer Dyrepark - Timenes.pdf

B202 Traséer Timenes - Hånes.pdf

B203 Traséer Hånes - Vollebakken.pdf

B204 Traséer Vollebakken - Kvadraturen.pdf

B205Traséer Xtrata - Andøykryss.pdf

Dato 9. juli 2014
Saksnr.: 201401119-15
Saksbehandler Anne Sæther Lislevand

Saksgang
Byutviklingsstyret
Formannskapet
Bystyret

Møtedato
21.08.2014
03.09.2014
24.09.2014

Kommunedelplan for sykkelekspressvei. Fastsettelse av planprogram.

Sammendrag

Nasjonal transportplan 2014-2023 slår fast at trafikkveksten i byer og tettsteder skal håndteres ved at flere kan benytte sykkel- og kollektivtransport i stedet for bil. Sykkelhandlingsplan for Kristiansandsregionen har en overordnet målsetning om at regionen skal bli beste sykkelregion i Norge.

Hovedruten for sykkel er vedtatt i kommuneplanen 2011-2020. Det er et mål med mest mulig hinderfri ferdsel for sykkel på Metroens grunnlinje. Traseen for sykkelekspressveien tar utgangspunkt i denne.

Formannskapet vedtok i saksnr: 108/13, 13.11.2013 at planlegging av sykkelekspressvei i Kristiansand skulle videreføres gjennom en kommunedelplan. Statens vegvesen, i samarbeid med ATP-samarbeidet, Kristiansand kommune og Vest-Agder fylkeskommune, har nå satt i gang et arbeid med kommunedelplan for sykkelekspressvei. Formannskapet behandlet også sak om høring av planprogram og oppstart av planarbeidet 9. april 2014. Det kom inn 9 merknader. Det vurderes slik at merknadene ikke medfører forslag til endringer i planprogrammet. Planprogrammet fremmes derfor med dette for fastsettelse.

Et arbeid med en mulighetsstudie for sykkelekspressvei ble slutført i juni 2013. Denne skal være et grunnlag for videre arbeid med kommunedelplan og reguleringsplaner for sykkelekspressvei. Det er gjennomført en prosess der enkelte trasealternativer er silt ut. Bakgrunnen for silingen er beskrevet i vedlagte silingsrapport og kommentert i saksfremlegget.

Vedlagte kart med traseer fra mulighetsstudiet er kun ment som skissemessig markering av mulig trasè. Planområdet gir rom for justeringer som er nødvendig f.eks. for å sikre gjennomføring.

Planområdet tar med seg hele strekningen fra Dyreparken til Andøykrysset. Det settes i gang et arbeid med to reguleringsplaner for deler av strekningen; Vollevann – Bjørndalen og Oddemarka – Tordenskjoldsgate. Disse prosessene skal gå parallelt med kommunedelplanen. Det er lagt opp til offentlig ettersyn i februar-april 2015, og endelig vedtak av kommunedelplanen høsten 2015. Rådmannen anbefaler at planprogrammet fastsettes.

Forslag til vedtak

Bystyret fastsetter planprogram for kommunedelplan for sykkелеkspresvei i samsvar med plan- og bygningslovens § 4-1.

Tor Sommerseth
Rådmann

Ragnar Evensen
Teknisk direktør

Vedlegg:

1. Forslag til planprogram
2. Sammendrag av merknader med SVVs kommentarer

Bakgrunn for saken :

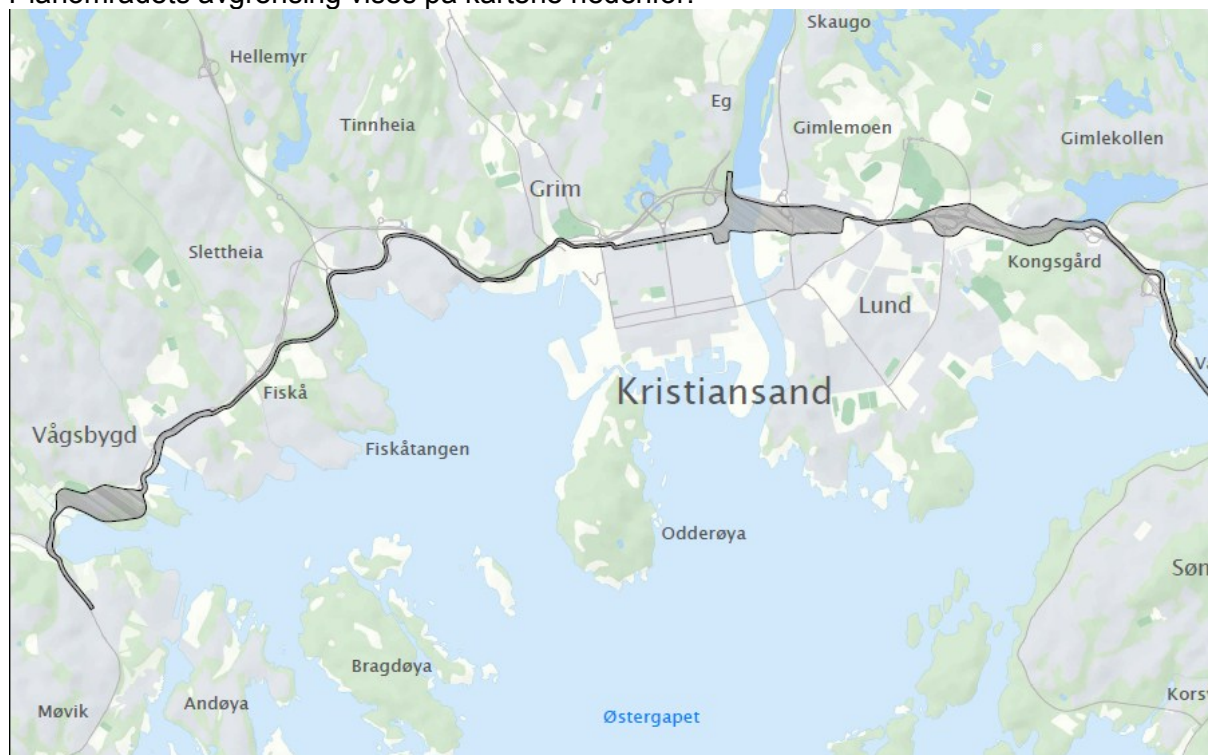
Nasjonal transportplan 2014-2023 slår fast at trafikkveksten i byer og tettsteder skal håndteres ved at det legges til rette for at flere kan benytte sykkel- og kollektivtransport i stedet for bil. Altså en økning av andel av befolkningen som er gående, syklende eller benytter seg av kollektivtilbudet. ATP-utvalgets vedtatte sykkelstrategi og sykkelhandlingsplan for Kristiansandsregionen har en overordnet målsetning om å bli beste sykkelregion i Norge, og ønsker å oppnå dobling av sykkeltrafikken i Kristiansand innen 2020.

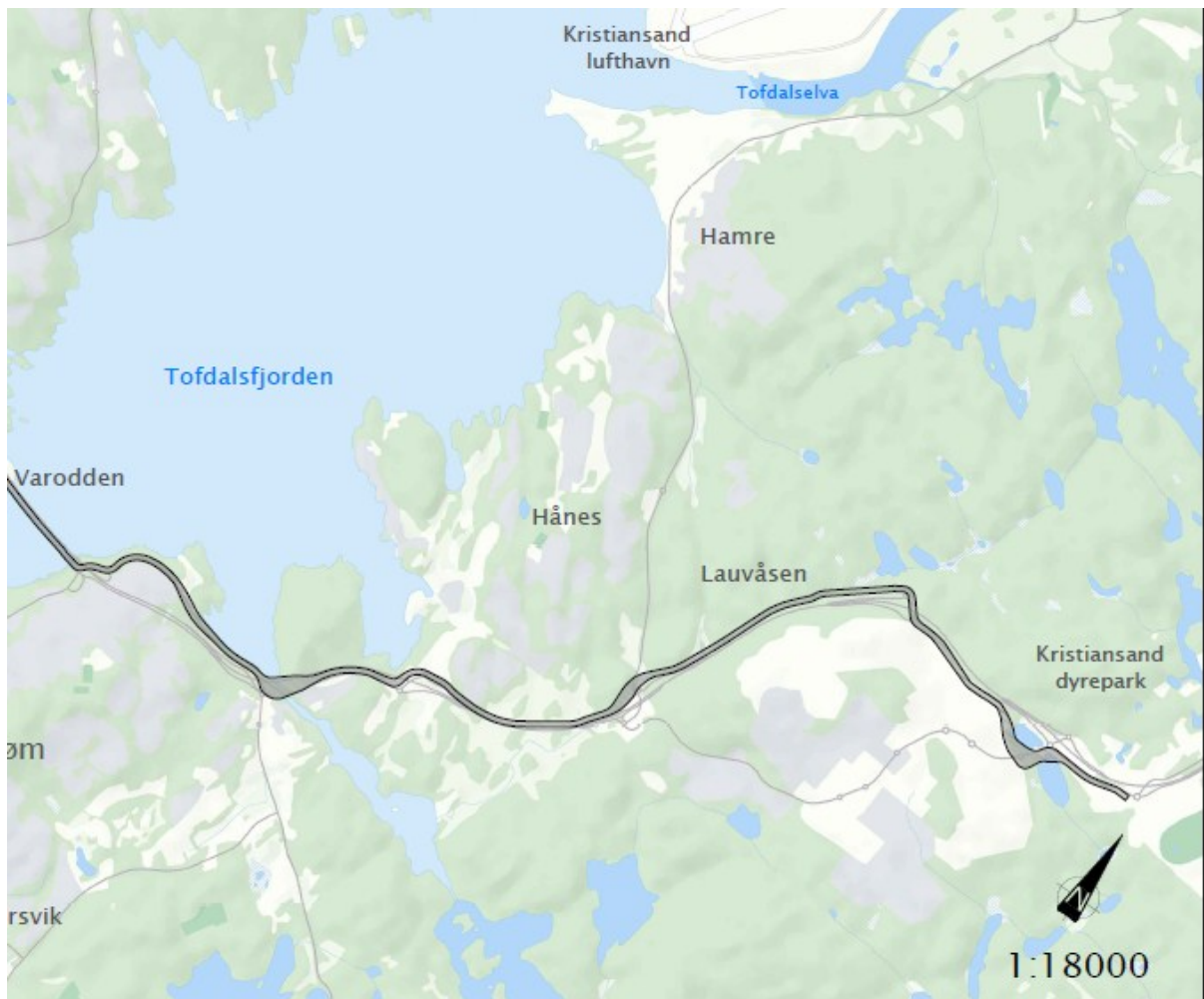
Hovedruten for sykkel er vedtatt i kommuneplanen 2011-2020 som sykkelstamveg fra Sørlandsparken til Kjoskrysset. Det er et mål med mest mulig hinderfri ferdsel for sykkel på Metroens grunnlinje. Traseen for sykkelekspressveien tar utgangspunkt i denne. Et arbeid med en mulighetsstudie for sykkelekspressvei ble slutført i juni 2013. Denne skal være et grunnlag for videre arbeid med kommunedelplan og reguleringsplaner for sykkelekspressvei. «Det er et mål at flere bytter ut bilen med sykkel, både på arbeidsreiser og turer i fritiden. Derfor skal vi oppgradere dagens sykkelhovedvei, slik at den rommer enda flere syklistere» (hentet fra mulighetsstudiet).

En sak vedrørende planlegging av sykkelekspressvei ble fremmet for formannskapet 13.11.2013, saksnr: 108/13, der det ble gjort følgende vedtak:
Formannskapet er enig i at planlegging av sykkelekspressvei i Kristiansand videreføres gjennom en kommunedelplan. Reguleringsplaner for utvalgte strekningen utarbeides parallelt i henhold til prioritert rekkefølge.

Statens vegvesen, i samarbeid med ATP-samarbeidet, Kristiansand kommune og Vest-Agder fylkeskommune, har nå satt i gang et arbeid med kommunedelplan for sykkelekspressvei. Formannskapet behandlet også sak om høring av planprogram og oppstart av planarbeidet 9. april 2014. Planprogrammet lå ute på høring i april/mai 2014. Det kom inn 9 merknader. Merknadene er referert og kommentert av vegvesenet i vedlegg. Det vurderes slik at merknadene ikke medfører forslag til endringer i planprogrammet. Planprogrammet fremmes derfor med dette for fastsettelse.

Planområdets avgrensning vises på kartene nedenfor.

Mulighetsstudien:

Statens vegvesen har i samarbeid med ATP-sekretariatet utarbeidet en mulighetsstudie for sykkelekspressvei i Kristiansand. Hovedmålsettingen med mulighetsstudiet var å få en oversikt over mulighetene og kostnadene ved å etablere en sykkelekspressvei fra Dyreparken i øst til Andøykrysset på Vågsbygdveien i vest, en strekning på ca. 2 mil. Sykkelekspressveien følger i hovedsak E18/E39 og eksisterende gang- og sykkelveier. Mulighetsstudien har vist flere alternative traseer. Før igangsetting av kommunedelplanarbeidet er det gjennomført en silingsprosess der noen traseer er silt ut og ikke blir med i det videre arbeidet.

Siling:

Det er utarbeidet en silingsrapport. Silingen har tatt utgangspunkt i de vegtekniske kriteriene for å oppfylle kravene til sykkelekspressvei.

- Antall kryss og avkjørsler
- Lengde på strekningen
- Stigningsforhold
- Kurvatur

Alle disse kriteriene sikrer god fremkommelighet på sykkelekspressveien, noe som er nødvendig for å oppnå effektmålet for sykkelekspressveien som er:
Sykkelekspressveien skal bli en sykkelvei hvor man kan sykle direkte og trafiksikkert på hele strekningen, så flere bytter ut bilen fordi dette lønner seg både med henblikk på tid, trivsel og helse.

Traseer med svært negativ konsekvens (rød) er silt ut. I silingsprosessen er det gjort en grov utsjekk av miljø- og samfunnstema for å sikre at traseene som det er valgt å jobbe videre

med er gjennomførbare. Miljø- og samfunnstema vil bli grundigere utredet i konsekvensutredningen for kommunedelplanen.

Nærmere om silingen:

Håneskrysset – Vollevannet:

- Den oransje traseen mellom Hånesbukta og Nottangen bru krever så store terrenginngrep av det foreslås å ta den ut av det videre arbeidet, selv om den ikke har svært negativ konsekvens i forhold til kriteriene for sykkelekspressvei.
- Traseen over Varoddbrua følger regulert løsning. Det er ikke vurdert å endre på denne.
- I forbindelse med mulighetsstudien kom det innspill om å vurdere en trasè langs den nye Havneveien rundt Ringknuten og gjennom Lund. Denne traseen ble vurdert å bli en altfor stor omvei i forhold til målpunktene og vil også omfatte en rekke kryssinger av veier osv. Traseen er likevel viktig som en alternativ rute inn mot byen og det jobbes med bedret tilrettelegging for sykkel også gjennom Lund. Men som sykkelekspressveien blir det ikke en riktig trasè

Vollevannet – Østerveien:

- Her blir det igangsatt en prosess med reguleringsplan som vil avklare aktuelle traseer.

Østerveien – Kvadraturen:

- Her blir det også igangsatt en prosess med reguleringsplan som vil avklare endelig trasè.
- Rosa trasè går via Gimleveien, i ny bro over Otra, og ned langs elva til Tordenskjoldsgate. Den får en svært negativ konsekvens fordi den medfører mange kryssinger av avkjørslers/veier o.l. Den er også lang og medfører en omvei i forhold til målpunktet. Den rosa traseen er derfor silt ut og blir ikke med videre i arbeidet med kommunedelplanen.
- Oransje trasè går via Kjøita, over den regulerte, men ikke bygde, Kristian Quart-broa, og inn i Kvadraturen ved Rådhusgata. Denne traseen blir en lang omvei, og treffer midt i Kvadraturen. Det vil være en utfordring å føre sykkelekspressveien gjennom Kvadraturen. Den beste traseen for sykkelekspressveien gjennom Kvadraturen må derfor bli Tordenskjoldsgate. Den oransje traseen er derfor silt ut og blir ikke med videre i arbeidet med kommunedelplanen.

Lumber – Auglandsbukta:

- Den oransje traseen går via Kirsten Flagstadsvei. Den oppfyller ikke kriteriene til sykkelekspressvei da den er en god del lenger enn turkis trasè, og i tillegg medfører den ca. 18 kryssinger av veier og avkjørslers. Den oransje traseen er derfor silt ut og blir ikke med i det videre arbeidet med kommunedelplanen.

Planprogrammet:

Det er krav til planprogram ved oppstart av arbeid med kommunedelplaner, jfr. PBL §§ 11-13 og 4-1. Virkninger for miljø og samfunn av foreslått arealbruk skal beskrives (konsekvensutredning) jfr. PBL § 4-2. Kommunedelplanen vil bestå av et arealplankart for sykkelekspressveien med en planbeskrivelse med konsekvensutredning. Planområdet tar med seg hele strekningen fra Dyreparken til Andøykrysset. Det settes i gang et arbeid med to reguleringsplaner for deler av strekningen; Vollevann – Bjørndalen og Oddemarka – Tordenskjoldsgate. Disse prosessene skal gå parallelt med kommunedelplanen.

Vedlagte kart med traseer fra mulighetsstudiet er kun ment som skissemessig markering av mulig trasè. Planområdet gir rom for justeringer som er nødvendig f.eks. for å sikre gjennomføring.

Planprosessen skal følge vanlige prosessregler etter plan- og bygningsloven. Det er lagt opp til offentlig ettersyn i februar-april 2015, og endelig vedtak av kommunedelplanen høsten 2015.

Organisering:

Statens vegvesen er prosjektleder for arbeidet. Det er etablert et samarbeidsråd med deltakere fra Statens vegvesens prosjektgruppe, Kristiansand kommune, ATP-samarbeidet og Vest-Agder fylkeskommune. Det er et tett samarbeid mellom Statens vegvesen som prosjekteier, og kommunen som planmyndighet. Det er også etablert et tett samarbeid med prosjektledelse og saksbehandlere for de to reguleringsplanene som skal gå parallelt.

Medvirkning:

Det vil bli lagt vekt på medvirkning og dialog med berørte organisasjoner, grunneiere og andre aktører med interesse for arbeidet. Det vil bli holdt åpne møter med informasjon og mottak av innspill, og det vil bli etablert en internettside for arbeidet. Det ble avholdt et åpent møte om både kommunedelplanen og de to reguleringsplanene på rådhuset den 7. mai.

Konklusjon:

Arbeidet med kommunedelplan for sykkелеkspressvei i Kristiansand er en oppfølging av tidligere vedtak for å kunne oppfylle kommunens målsetninger i forhold til økt sykkelbruk. Rådmannen anbefaler at planprogrammet fastsettes.